

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

XV legislatura · cinquè període · sèrie C · número 428

Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència

Sessió 5, dilluns 19 de gener de 2026

Presidència de l'l. Sr. Jordi Riba Colom

TAULA DE CONTINGUT

Compareixences

357-01022/15 i 357-01023/15

4

Compareixences

357-01026/15, 357-01027/15, 357-00969/15 i 357-00970/15

22

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya* (DSPC) reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: CPSL
Imprès al Parlament

ISSN: 0213-7976 (general)
0213-7992 (sèrie C)
DL: B-3.468-1982

www.parlament.cat

Sessió 5 de la CIADGAIA

La sessió de la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (CIADGAIA) s'obre a les deu del matí i quatre minuts. Presideix Jordi Riba Colom, acompanyat de la vicepresidenta, Ana Balsera i Marín, i de la secretària, M. Àngels Planas i Crous. Assisteixen la Mesa els lletrats Ferran Domínguez García i Ramon Torrents Munt.

Hi són presents Sabrin Araibi Marachi i Mónica Ríos García, pel G. P. Socialistes i Units per Avançar; Ennatu Domingo i Soler, pel G. P. de Junts; Joan Ignasi Elena Garcia, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Lorena Roldán Suárez, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Núria Lozano Montoya, pel G. P. Comuns, i Maria Pilar Castillejo Medina, pel G. P. de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra.

Assisteixen a aquesta sessió la cap d'unitat Carme Fernández Ayerbe i el psicòleg Daniel Cañero de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de l'Hospitalet de Llobregat; la psicòloga Ester Pujol Portell i la treballadora social Patrícia Bertran Albújar de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de l'Alt Empordà; la responsable de relacions institucionals de la Fundació Vicki Bernadet, Pilar Polo Polo; el president de Save the Children, Antoni Pérez Francès, acompanyat de la responsable de polítiques d'infància, Ona Lorda Roure; el coordinador de Plataforma d'Infància de Catalunya, José Antonio Ruiz Montes; la representant de la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya Natalia Valenzuela Pulido, i el representant de la Confederació Empresarial del Tercer Sector Social Joan Muntané Seuba.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Compareixença d'una representació de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de l'Alt Empordà, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01022/15).

2. Compareixença d'una representació de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de l'Hospitalet de Llobregat, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01023/15).

3. Compareixença d'una representació de la Fundació Vicki Bernadet, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01026/15).

4. Compareixença d'una representació de Save the Children, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-01027/15).

5. Compareixença d'una representació de la Plataforma d'Infància de Catalunya, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-00969/15).

6. Compareixença d'una representació de la Confederació i Taula del Tercer Sector, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència (tram. 357-00970/15).

El president

Si els hi sembla, comencem la sessió.

En primer lloc, algun grup ha de comunicar alguna substitució? (*Sabrin Araibi Marachi demana per parlar.*) Diputada Sabrin Araibi.

Sabrin Araibi Marachi

Des del Grup Parlamentari Socialistes i Units per avançar, jo substituiré la portaveu, la diputada Mónica Ríos, fins dintre d'una estona, que arribarà.

El president

Moltes gràcies. (*Lorena Roldán Suárez demana per parlar.*) Sí, diputada Lorena Roldán, quan vostè vulgui.

Lorena Roldán Suárez

SÍ; gràcies, president. Jo substituiré la Montse Berenguer. No sé si s'ha fet efectiva la substitució, però serà permanent a partir d'ara.

Gràcies.

El president

Ah, d'acord. Molt bé.

Compareixences

357-01022/15 i 357-01023/15

Doncs donem la benvinguda, en aquesta primera fase de la comissió de la sessió d'avui, a la compareixença d'una representació de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència de l'Hospitalet, en qualitat d'experts, davant la Comissió d'Investigació sobre l'Activitat de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència. Com vostès han rebut en l'ordre del dia, estava previst que hi hagués també conjuntament la compareixença de l'equip de l'Empordà; per qüestions de trànsit estan, diguem-ne, *in itinere*. En la mesura i en el moment que s'incorporin... (*Algú diu: «Hi ha hagut un accident.»*) Hi ha dificultats avui en diferents punts, i tan bon punt s'incorporin o arribin, doncs s'incorporaran a la sessió.

Sense més, doncs donaríem pas per un temps de quinze minuts, si són tan amables, a la intervenció de la representació de l'equip de l'Hospitalet. Senyora Carme Fernández, senyor Daniel Cañero, tenen vostès la paraula. Quan vostès vulguin.

Carme Fernández Ayerbe (cap d'unitat de l'EAIA de l'Hospitalet de Llobregat)

Bé; doncs, bon dia. Jo soc la cap d'unitat del SEAIA de l'Hospitalet. I, bé, en primer lloc els vull agrair, a la comissió, donar veu als serveis especialitzats d'atenció a la infància i adolescència d'arreu de Catalunya, ja que estem representats tres equips del país.

Els SEAIAs considerem que són peces claus del sistema de protecció, però disposem de pocs espais per transmetre la nostra expertesa professional i la realitat en què treballem diàriament. Parlem d'equips fortament sobrecarregats, molt exigits, amb recursos insuficients i amb poc reconeixement social. A més, operem entre dues administracions, amb molt coneixement del nostre territori, però sovint sense lideratge clar ni encàrrec prou definit. A aquesta situació s'hi afegeix la manca d'espais formals institucionals per fer arribar de manera sistemàtica les nostres valoracions professionals i propostes de millora.

Mireu, fruit d'aquesta realitat que us he compartit, més de cinc-cents professionals de tots els SEAIAs de Catalunya vam elaborar un document conjunt que va ser enviat a la llavors DGAIA, al febrer de 2025. Aquest document va propiciar, a finals de maig, una primera reunió entre representants del SEAIA i el nou director de la DGPPA, obrint un espai de diàleg que està començant a tenir continuïtat, tot i que encara amb una empena limitada.

Mireu, amb aquesta realitat com a punt de partida, convé precisar quin és l'encàrrec dels SEAIA –sobretot dels EAIA, dels equips– i per què resultem nuclears en el sistema de protecció.

Estem a tot el territori de Catalunya –això per començar– i la majoria de propostes de desemparament d'infants i adolescents s'emeten des d'aquests equips. L'encàrrec dels equips d'atenció a la infància no és només una funció tècnica, sinó que és la garantia efectiva de drets fonamentals reconeguts internacionalment en la Convenció dels drets dels infants. La nostra tasca s'articula al voltant de tres drets fonamentals: el dret de l'infant a viure i créixer en família, el dret a la protecció davant de qualsevol forma de violència i el dret de l'infant a ser escoltat en tot allò que l'afecta a la seva vida.

Per tant, treballem prioritàriament per la permanència segura en el nucli familiar; quan això no és possible, prioritzem la protecció amb mesures adequades, i si hi ha separació, treballem orientats, sempre que sigui viable, a la reintegració familiar. Perquè la protecció sigui veritablement efectiva, hem de garantir la participació de l'infant o adolescent durant tot el procés, amb metodologies adaptades a la seva edat i grau de maduresa. Aquests no són només principis; són obligacions operatives que defineixen l'exigència i els estàndards en els que han de treballar els equips d'infància.

Dit això, l'exercici d'aquest dret es veu condicionat pel model de competència delegada i per la doble dependència que se'n deriva. El model actual està basat en una competència de la Generalitat delegada als ens locals, i genera clares fortaleses per la proximitat a la realitat dels territoris, però també provoca disfuncions. Tot i que la titularitat és autonòmica, la gestió recau en els ens locals, fet que fa que en gran mesura la qualitat del servei, els recursos disponibles i les condicions de treball dels equips depenguin de la capacitat econòmica i de la voluntat política de cada territori, amb desigualtats territorials significatives.

El finançament és clarament insuficient. La dotació actual no cobreix el cost global del servei ni, en molts casos, la totalitat dels salaris dels professionals. A més, determinats recursos necessaris per a l'atenció no són finançats i queden sotmesos al criteri de cada ens local; per exemple, suport administratiu, figures de comandament, assessorament jurídic, supervisió tècnica. Això genera diferències notables en les condicions de prestació del servei –horaris d'atenció, programes de prevenció i capacitació parental– i en les condicions dels equips –l'estabilitat del personal, l'accés a formació, la prevenció de riscos laborals i les retribucions.

S'hi afegixen problemes de coordinació i de comunicació. Les directrius de la DGPPIA no arriben de manera estandarditzada als equips. La coordinació és complexa i no tenim uns indicadors comuns, cosa que dificulta l'avaluació i el seguiment del funcionament de cada equip. Les ràtios que estipula la cartera de serveis social per als EAIAs, que, com saben, són de 2010, estan desfasades, i, a més, des de la DGPPIA no hi ha transparència per determinar com comptabilitzen aquestes dades, fet que provoca desinformació quan els ens locals negocien els recursos que els EAIAs requereixen. Els documents metodològics i directrius actuals defineixen funcions i circuits generals, però no aporten prou precisió operativa per garantir una uniformitat territorial ni s'han actualitzat de manera sistemàtica per incorporar canvis normatius, socials i de volum d'atenció. Finalment, el SEAIA opera amb sistemes de gestió d'informació heterogenis i insuficients. L'eina compartida, que sabeu que és el Sini@, no respon adequadament a les necessitats dels equips, i no es preveu una integració plena d'aquest servei en les noves plataformes corporatives digitals del Departament de Drets Socials.

El resultat és que se'ns exigeix alta especialització amb poques eines i poc marc comú; això incrementa la pressió als professionals, redueix el temps disponible per a la intervenció directa i genera inseguretat organitzativa.

I encara en un altre pla de coherència necessari, Salut, Educació, Serveis Socials i Justícia haurien de funcionar coordinadament amb circuits previsibles. Cal destacar-ne tres punts crítics.

La DGPPIA està infradotada. En termes generals, els serveis socials, a diferència de Salut i Educació, no disposen a Catalunya d'un nivell de dotació, planificació i estabilitat equiparable, tot i assumir funcions essencials del sistema de benestar social. La DGPPIA té un encàrrec ampli –prevenció, intervenció, protecció i coordinació–, però els seus recursos humans i materials són insuficients per garantir una resposta àgil i homogènia.

En segon lloc, manca un marc formal de coordinació interdepartamental. La protecció efectiva requereix un engranatge estable i previsible entre els diferents

departaments. Avui hi ha massa processos, sobretot d'urgència, que depenen d'iniciatives individuals, cosa que genera respostes fragmentades i desiguals.

Tercer. Per evitar desatencions, molts agents han d'anar més enllà del seu rol. El sistema acaba dependent del sobreesforç personal, i això no és sostenible. No podem basar la protecció en l'heroisme dels professionals.

Aquestes mancances que hem compartit fins ara s'intensifiquen en zones, territoris d'alta complexitat. Els EAIA de les àrees metropolitanes treballen en contextos de tensió i pressió social altíssima. L'exemple de l'Hospitalet és que, segons dades de l'Idescat de 2025, hi ha 292.000 habitants en dotze quilòmetres quadrats, amb barris que superen els 60.000 habitants per quilòmetre quadrat. La població menor de divuit anys supera les 46.000 persones i més del trenta per cent són infants i adolescents en risc de pobresa o exclusió social. L'habitatge té un impacte directe en la vida d'aquests nens i nenes: manca d'oferta d'habitatge assequible, parcs antics, amuntegament i sobreocupació, que generen estrès familiar i entorns poc segurs i inadequats per als infants. La diversitat d'orígens, amb barreres lingüístiques i administratives, junt amb una alta mobilitat residencial, dificulten l'accés d'aquesta població als serveis i debiliten les xarxes comunitàries d'ajuda mútua. Tot això implica un volum elevat de casos d'alta complexitat, amb necessitats d'intervencions llargues i intenses i una coordinació constant amb altres sistemes públics.

Arribats a aquesta diagnosi, molt breu –crec que encara hi hauria moltes coses per dir, que comptem que la resta de companyes ho deuen compartir–, us farem algunes propostes de millora.

En primer lloc, i en termes molt generals, creiem que és imprescindible una aposta real del Govern per a la construcció d'un sistema de protecció a la infància i l'adolescència sòlid, amb una DGPPIA forta, estable i ben dotada, capaç d'assumir el lideratge del canvi, que reiteradament s'ha plantejat, però que fins ara ha quedat frustrat en la pràctica. Els serveis socials bàsics han de ser reforçats per atendre de forma específica i amb mirada comunitària les situacions de risc.

Pel que fa especialment al SEAIA. Amb relació a la gestió dels nostres equips i la doble dependència, creiem que cal un lideratge clar de la DGPPIA, que ha de definir clarament les condicions de prestació d'aquest servei que delega als ens locals, que garanteixi una dotació pressupostària suficient per assegurar-ne el compliment. Igualment, ha d'exercir un control efectiu d'aquesta delegació, especialment pel que fa als estàndards de qualitat, assegurant ràtios adequades amb criteris transparents, procediments comuns, condicions de seguretat i criteris clars de gestió. Cal garantir uns mínims homogenis de qualitat a tots els EAIA de Catalunya, evitant desigualtats territorials, i avançar en l'elaboració d'un nou document de bases del SEAIA que estableixi un marc comú, amb desplegament programat i acompanyat, amb criteris avaluable i responsabilitats clares.

És també imprescindible incloure plenament els EAIA en el pla de transformació digital, amb eines que redueixin la càrrega burocràtica, millorin la qualitat de les dades i alliberin temps per atendre els ciutadans i ciutadanes. També la DGPPIA ha de facilitar la formació contínua dels professionals i dels seus equips i liderar, conjuntament amb les universitats catalanes, una formació postuniversitària específica per al sistema de protecció que garanteixi un bloc comú de coneixement especialitzat. La millora del sistema de protecció, per descomptat, no pot construir-se sense la participació activa, estable i sistemàtica dels professionals dels EAIA, dels ens locals, d'altres professionals del sistema de protecció i especialment dels infants i adolescents com a subjectes d'aquests drets.

En conclusió, doncs, sense menystenir els esforços i avenços realitzats fins ara, el que exposem indica la necessitat respecte del SEAIA de fer un pas endavant per part de la DGPPI en lideratge, governança, planificació i dotació que permeti avançar de forma homogènia i efectiva al sistema de protecció.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, senyora Fernández. Tot seguit donem la benvinguda a les representants de l'Equip d'Atenció a la Infància i l'Adolescència Empordà, en qualitat d'expertes, davant de la comissió d'investigació.

I, sense més, els hi donem la paraula per un temps de quinze minuts, a la senyora Ester Pujol Portell i a la senyora Patrícia Bertran Albújar. Quan vostès vulguin, tenen la paraula.

Patrícia Bertran Albújar (treballadora social de l'EAIA de l'Alt Empordà)

Bon dia a tots i a totes. Primer de tot disculpar-nos. Hem sortit molt d'hora de Figueres, però hem trobat una retenció i ens ha estat impossible arribar a temps. Volem donar-los les gràcies per l'oportunitat que tenim avui per explicar, des del nostre rol professional, la nostra anàlisi i valoració del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència. Volem fer esment, també, del que suposa avui fer-ho en aquest marc d'aquesta comissió, i pensem que això hauria de poder ser una pràctica habitual entre els nostres equips i la DGAIA-DGPPIA.

Per començar, volem posar una mica de context. Nosaltres formem part de l'EAIA comarcal de l'Alt Empordà. L'EAIA és un servei social especialitzat d'atenció a la infància i a l'adolescència que estan en risc de desemparament, o en una situació de desemparament, i d'atenció a les seves famílies. Són equips multiprofessionals de funcionament interdisciplinari distribuïts territorialment i que tenen com a objectiu la prevenció, el diagnòstic, el tractament i el seguiment dels infants que estan en una situació de desemparament o bé en risc d'estar-hi.

Com segur que ja saben, a Catalunya hi ha un total de cinquanta-set EAIA distribuïts arreu del territori. Alguns d'ells són municipals; d'altres, comarcals, i alguns, supracomarcals. El marc competencial pel que es regeixen els EAIA és la Llei 14/2010, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats a la infància i l'adolescència, i el decret que la desplega, el 63/22, de 5 d'abril, dels drets i els deures dels infants i adolescents en el sistema de protecció. Volem posar èmfasi en el fet de que entre la llei i el desplegament del decret passen gairebé dotze anys. Així mateix, l'any 2010 es va redactar, per part de la DGAIA, el document de bases dels equips d'atenció a la infància i a l'adolescència, bases per a la planificació i el desenvolupament dels EAIA. Novament, ens trobem amb un document que no dona resposta a la realitat actual.

D'acord amb l'article 29 de la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, de serveis socials, el departament competent en matèria de serveis socials ha de crear, mantenir, avaluar i gestionar els serveis socials especialitzats. La gestió dels serveis socials especialitzats correspon a la Generalitat. Aquesta delega en els ens locals la gestió dels EAIA, però aquesta competència delegada suposa que els equips tenen una doble vinculació: orgànica i funcional. Aquest aspecte té un impacte en el desenvolupament de les tasques dels equips. A la vegada, al tractar-se d'un servei especialitzat, el finançament ha de ser del cent per cent per part de la Generalitat, aspecte que no es dona. Han de ser els ens locals els que assumeixin part del cost, cosa que suposa unes diferències entre els professionals dels diferents territoris: hi ha diferents sous, diferents condicions laborals, infraestructures, espais, eines de treball, materials, suport administratiu, formació, supervisió, etcètera. Ara no aprofundirem en aquest tema, tot i que és molt rellevant, perquè volem parlar de propostes de millora.

El darrer contracte, 22-25, havia despertat moltes expectatives de canvi en la formulació de l'encàrrec i, sobretot, en la millora de la dotació dels equips tècnics, especialment en els EAIA. La necessitat de revisar la ràtio de casos per professionals és una vella demanda que s'ha fet de forma reiterada a la DGPPIA, però que ara no ha estat atesa. No només s'ha demanat l'augment del nombre de professionals, sinó també més transparència respecte a com es calculen les ràtios i quins criteris es contemplen. La cartera de serveis de 2011 –i aquí volem tornar a fer un altre incís– està obsoleta i no respon a les necessitats actuals, ja que han transcorregut gairebé quinze

anys i continua pendent de revisió i d'actualització. Aquesta estableix una ràtio de quaranta infants per professional. Aquí s'exclou la figura de l'educador social perquè no assumeix referència de casos. Aquesta ràtio establerta moltes vegades és superada, ja que els equips no poden limitar l'entrada de casos nous; no permet donar resposta a l'encàrrec que té l'equip i als requeriments rebuts per part de la DGAIA. Hi han estudis urgents de setanta-dues hores, intervencions prioritàries de quinze dies, estudis preferents de tres mesos, estudis ordinaris de sis mesos, els informes corresponents semestrals, de seguiment, així com donar una atenció adequada i de qualitat als infants i adolescents i a les seves famílies.

Tal com hem esmentat, els EAIAs tenen una distribució territorial, cosa que suposa diferències segons el territori atès. Així, cal tenir en compte que, en el cas dels equips comarcals i supracomarcals, els desplaçaments, la dispersió, la llunyania dels recursos, ocupen molt de temps en els professionals. En el nostre cas, atenem els infants i adolescents i les seves famílies de l'Alt Empordà. És una comarca de seixanta-vuit municipis amb una població aproximada de 149.000 habitants. Aquí s'inclou la capital, Figueres, amb gairebé cinquanta mil habitants. Hi ha poblacions grans i costaneres, com són Roses, Castelló, l'Escala, etcètera, i pobles molt petits d'interior. La Jonquera és una població fronterera amb França i, per tant, cap a Europa. Això li dona una idiosincràsia diferent i una tipologia de famílies i problemàtiques diferents a la d'altres territoris, com poden bé ser les ciutats de l'àrea metropolitana. Tots aquests aspectes i d'altres, com, per exemple, els municipis d'alta complexitat, cal tenir-los en compte a l'hora de calcular les ràtios de professionals i la creació de recursos.

A la vegada, en els darrers anys han augmentat de manera significativa els infants atesos per part del nostre equip; en els darrers quinze anys podem quantificar un increment aproximat de més del vint per cent. Aquest augment no es correlaciona amb l'augment de professionals, amb l'agreujant que també s'ha incrementat la complexitat dels casos atesos, la necessitat d'intervencions més intenses i de recursos més especialitzats. No podem donar resposta a les demandes que requereix la protecció efectiva dels infants i adolescents. A la pràctica, la realitat és que la situació del sistema de protecció s'ha anat deteriorant de forma progressiva. Les demandes de millora dels dèficits detectats plantejats pels EAIAs al llarg dels anys segueixen sense resposta. Això comporta que no es pugui fer efectiva la protecció dels infants i adolescents, vulnerant els seus drets i esdevenint un greu maltractament institucional.

Un aspecte compartit per part dels EAIAs dels diferents territoris és la necessitat de tenir informació, criteris i directrius clares per part de la DGPPIA. Continua existint una disparitat de criteris entre els diferents serveis territorials, entre els diferents EFIs, que són els equips funcionals d'infància –i són els tècnics de la DGAIA que en gestionen els expedients–, entre cada EAIA, que té un EFI de referència, i fins i tot entre els mateixos tècnics d'un EFI o equip. Aquesta disparitat genera sentiments d'indefensió als professionals. No podem preveure la resposta que es rebrà davant les propostes de protecció emeses. Hi ha dificultats en els traspassos de casos entre els equips dels diferents territoris, suposant dificultats en mantenir la intervenció amb les famílies, mantenir la tipologia de recursos de tractament iniciats dins el pla de millora si es dona un canvi de territori.

Algunes directrius canvien sense que s'hagin comunicat als equips ni assegurar que es puguin complir. Per exemple, es dicta una directriu respecte al dret de relació i visites dels infants tutelats amb les seves famílies sense disposar de recursos professionals d'espai per poder-ho acomplir. No es pot complir ni amb la periodicitat ni amb l'horari no lectiu ni amb un espai proper al domicili de l'infant. Aquesta situació limita la pràctica dels tècnics de l'EAIA, generant sentiments d'inseguretat davant possibles canvis inesperats de criteri, de circuits, de protocol, etcètera. No s'utilitzen models de documents compartits a tots els EAIAs de Catalunya; no es segueix un model d'informe únic, tot i que tots depenem de la DGPPIA. Si correlacionem

aquesta manca de criteris i directrius clares amb l'alta mobilitat dels professionals, tant en els EAIAs com en els EFIs, s'incrementa encara més la vulnerabilitat del sistema. Els EAIAs hem proposat de manera reiterada –i seguim amb la demanda– d'establir de manera continuada i periòdica espais de treball tècnics entre els EAIAs i la DGPPIA.

Ester Pujol Portell (psicòloga de l'EAlA de l'Alt Empordà)

Un altre aspecte que s'ha anat perllongant al llarg dels anys i que continua sense estar resolt és la manca de recursos per als infants i adolescents en situació de risc de desemparament i per a aquells que han estat tutelats, així com per a les seves famílies. Els serveis dels que disposa la DGPPIA són insuficients per donar resposta a les necessitats dels infants i adolescents que arriben al sistema de protecció. Aquesta insuficiència és tant quantitativa com qualitativa, no s'adiu a les necessitats dels menors. La manca d'adequació dels recursos i les mesures existents comporten que no es protegeixi de manera efectiva molts dels infants i adolescents que atenem.

En el cas dels adolescents, sovint les mesures actuals no responen als seus perfils i necessitats. Es produeixen nombrosos escapoliments dels recursos residencials, davant dels quals el sistema de protecció no té instruments per fer-hi front. Això suposa que aquests es troben immersos en una situació de risc encara major. Caldrien una revisió global i un diagnòstic acurat de les disfuncions que es produeixen per poder plantejar alternatives al marc legal vigent i a les actuals mesures protectores que aquest preveu.

Una mancança important és la disponibilitat de recursos terapèutics per atendre els infants i adolescents i també les seves famílies. Cal tenir en compte que les situacions de maltractament viscudes tenen un fort impacte en el desenvolupament i estat psicològic dels infants i adolescents, motiu pel qual és imprescindible garantir el seu accés i atenció terapèutica. Aquesta atenció no ha de dependre de subvencions, convenis, territorialitat, etcètera, sinó que cal que sigui un recurs incorporat a la cartera de serveis de manera prioritària. Així mateix, també cal garantir l'atenció terapèutica a les famílies per afavorir la reparació de la situació que ha motivat la intervenció del sistema de protecció.

Quan la proposta idònia per als infants i adolescents és l'acolliment residencial, la manca de places de centre demora l'aplicació de la mesura de protecció. Això comporta que els infants i adolescents respecte als quals ja s'ha valorat que es troben en una situació de desemparament romanguin més temps del necessari al centre d'acollida, que és un recurs provisional, o bé que continuïn convivint amb les seves famílies respecte de les quals se'ls ha de protegir, vulnerant els seus drets de forma greu. A més, no hi ha una previsió de quan es podrà fer efectiu l'ingrés, comportant que els menors hagin de sostenir una situació al domicili sense una temporalitat definida, amb el que això suposa. Alhora, aquestes situacions sobrecarreguen els equips, que han de fer contenció mentre no ingressen al centre proposat, i generen disfuncions greus davant de les famílies i els menors, als quals ja s'ha fet una devolutiva de la mesura proposada, i davant dels serveis del territori, que no entenen per què no es fa efectiva la protecció d'aquests menors.

Els centres terapèutics actuals són insuficients i de vegades tampoc s'ajusten a les necessitats de contenció i d'atenció especialitzada requerida pels infants i adolescents. El temps per accedir-hi no és assumible. Resten en llista d'espera durant mesos o fins i tot més d'un any. Des d'altres estaments, com Salut o Educació, tampoc disposen de suficients recursos. Això comporta que alguns menors acabin entrant al sistema de protecció fruit de la desesperació dels seus pares i mares, al no poder-los atendre per la manca de recursos assistencials. Des del sistema de protecció tampoc s'hi pot donar una resposta adequada.

I si ens fixem en els acollents en família aliena, des de fa molts anys hi ha un greu dèficit de famílies acollidores en totes les seves modalitats, especialment per a grups de germans i infants amb necessitats educatives especials. Els infants amb

proposta d'acolliment en família aliena que no s'ha pogut aplicar per una manca de recurs creixen en centres residencials.

Al llarg dels anys, la tendència per donar resposta a la manca de recursos ha estat la implementació de programes pilot acotats en el temps, sense continuïtat i en territoris concrets, sense una valoració prèvia ni posterior a la seva aplicació. Un exemple recent pot ser el dels acolliments familiars especialitzats, que es van plantejar com una nova modalitat per donar resposta a aquells infants i adolescents amb afectacions greus i que pel seu perfil no podien accedir als acolliments familiars existents, havent de romandre en centres durant molt de temps. Des de la DGAIA es va demanar als EAIAs que fessin proposta d'infants susceptibles d'aquest recurs, amb el corresponent informe tècnic, treball familiar i amb el menor, devolutives tècniques, etcètera. Posteriorment, el programa queda reduït substancialment, en ser només sis les famílies acollidores disponibles a tot Catalunya.

En resum, des del nostre equip, i recollint també les valoracions dels nostres companys i companyes dels altres EAIAs del territori, fem les següents propostes de millora: unificar criteris tècnics, metodologies d'intervenció, procediments, directius per a tots els serveis i equips de Catalunya; crear un pla de formació especialitzada per als professionals; ràtios de professionals definides segons l'encàrrec real dels EAIAs i cadascuna de les seves disciplines, així com de la funció de referent i correferent, tenint en compte les necessitats reals de cada territori; posar fi a l'infrafinançament dels EAIAs, deficitari per als ens locals i les necessitats de comptar amb un finançament del cent per cent del servei; repensar la gestió de les urgències a tots els territoris; disposar d'espais de visita propers a cada territori i repensar i contemplar la possibilitat d'utilitzar els espais que ja existeixen, com els punts de trobada, i revisió urgent de la manca de recursos del sistema de protecció: places de CRAE, centres d'acollida, centres terapèutics, CREIs, centres de salut mental, famílies alienes, famílies d'urgència i diagnòstic, famílies especialitzades, per poder fer efectiva la protecció real dels infants i adolescents.

I, en resum, no?, el que sí que pensem és que els infants i adolescents de Catalunya han de ser la prioritat per al Govern de la Generalitat, fent polítiques que prioritzin i garanteixin els seus drets i la seva protecció.

El president

Moltes gràcies a tots i totes les compareixents. Tot seguit serà el torn de les intervencions dels grups parlamentaris per un temps màxim de quatre minuts. I comencem amb el torn del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Té la paraula la diputada Ennatu Domingo. Quan vostè vulgui.

Ennatu Domingo i Soler

Gràcies, president. Bon dia, diputats. I des de Junts agraïm als representants dels EAIA de l'Empordà i de l'Hospitalet la seva presentació. Com a experts, ens han exposat les mancances del sistema de prevenció i protecció a la infància i adolescència i ens han fet propostes de millora, doncs, de la feina dels EAIAs i s'han centrat bastant, també, en la coordinació amb la DGAIA. I us avancem que, doncs, les recollirem i les treballarem, perquè en la majoria de les propostes que feu, doncs, hi coincidim i els hi donem suport.

Però ens ha sorprès que en cap moment hagin fet referència a les possibles irregularitats en la gestió dels recursos a la DGAIA. De fet, ens preguntem, doncs, quin impacte deuen tenir aquestes irregularitats en el resultat de la feina que fan, i també ens preguntem si això no els preocupa, no? Aquestes possibles irregularitats posen en risc el funcionament i l'eficiència del sistema de protecció i l'atenció a la infància, i no ho diem nosaltres: hi han informes de la Sindicatura de Comptes, del Síndic de Greuges, auditories internes del Departament de Drets Socials i també ara de la Plataforma Educativa que corroboren l'existència de possibles irregularitats i l'impacte que pot tenir en la garantia dels drets dels menors. I, malauradament, el que veiem

és que tant la DGAIA com les entitats més implicades tiren pilotes a l'hora d'assumir-ne la responsabilitat. I esperem que les investigacions que estiguin en marxa ara des de l'Oficina Antifrau i des del Tribunal de Comptes puguin aclarir la magnitud i els responsables d'aquestes possibles irregularitats.

De la intervenció que han fet, jo trec la conclusió que ens ha quedat un sistema d'atenció i protecció a la infància trinxat, no?, els darrers anys, per culpa, potser, també dels responsables polítics i tècnics, que no han sabut o que no han sigut capaços de denunciar les limitacions i d'anar fent els canvis necessaris per poder, doncs garantir els drets dels infants. I, per responsabilitat política, nosaltres hem preparat preguntes per poder-los fer i que crec que complementen perfectament l'exposició que ens han fet.

En primer lloc, ens agradaria saber quan i com, si han tingut coneixement de les possibles irregularitats en la gestió de les prestacions i serveis per a joves extutelats. Des dels EAIAs heu detectat possibles conflictes d'interessos entre entitats gestores i l'Administració? Creieu que hi ha protocols eficients per fer denúncies si es detecten casos d'irregularitats o males praxis? I si s'han detectat en algun moment i s'han elevat, quina ha estat la reacció o la resposta des de la DGAIA? El marc actual facilita o dificulta la detecció d'irregularitats? I quins canvis caldria fer per evitar que casos com aquests es puguin repetir? I de quina manera us afecten, en concret, les investigacions sobre les irregularitats que s'estan duent a terme en la vostra feina en el dia a dia?

Heu esmentat a l'inici, des de l'EAlA de l'Hospitalet, que us havíeu reunit amb el departament a principis del 2025 per fer propostes. Doncs ens agradaria també saber si heu mantingut aquestes converses i si us han informat de la reforma que s'ha fet sobre la DGAIA i quines implicacions tenen aquestes reformes per a la feina que feu. Teniu espais de participació o treballs conjunts entre les EAIAs i la DGAIA? Heu esmentat que se n'estan obrint, que s'hi estan fent millores. Però quines propostes teniu per aprofundir aquest diàleg amb la DGAIA per millorar la coordinació, la comunicació, com heu esmentat?

Després, també ens agradaria centrar l'atenció en els joves, perquè creiem, doncs, que la seva participació en la reforma és molt important. Ens agradaria saber si els joves saben a qui han de recórrer si es troben en una situació de sospita o de... En els seus expedients, quins mecanismes de denúncia tenen els joves per poder utilitzar-los a l'hora d'exposar els reptes que viuen i les irregularitats que puguin detectar? I com es podria garantir, evidentment, més transparència, participació dels joves, des de la vostra perspectiva, en la feina que feu, en la millora de la feina que fan els EAIAs, però també en la reforma de la DGAIA? Els joves reben assessorament? Quin tipus d'assessorament reben a l'hora de signar o, bé, de complir els deures que els hi pertoca, no?, de signar un document o entrar en el sistema? Quin tipus d'ajudes reben, o assessorament, quan entren en contacte amb la DGAIA?

I, finalment, doncs la DGAIA segueix sempre les propostes que feu? Ja ens heu explicat, doncs, que heu fet informes tècnics, no s'han respectat les ràtios o les propostes per millorar les ràtios, i altres, evidentment, que heu esmentat. I ens agradaria saber, en els darrers deu anys..., potser si poguéssiu fer una avaluació de les vegades..., d'informes que heu fet, tècnics, sobre els recursos, sobre les ràtios, sobre necessitats, i quan s'han elevat i quina ha estat la resposta des de la DGAIA Evidentment, concloem que no ha estat molt positiva.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputada. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'honorable senyor Joan Ignasi Elena. Quan vostè vulgui.

Joan Ignasi Elena Garcia

Moltes gràcies. I gràcies a vostès per la compareixença, per la informació i sobretot per la feina que fan cada dia. Ho comentava vostè, senyora Fernández, que hi ha una part de professionalitat i a sobre, a més a més, hi ha una part de..., un escriu de voluntat, de treball i d'esforç, de sobreesforç per part dels professionals, que des de les administracions i des dels responsables polítics ho hem d'agrair. Aquesta comissió és per investigar, és per, també, explicar, millorar i corregir, no? I, en aquest sentit, el que ens proposen, doncs és molt útil, i els ho dic molt sincerament, com ho és el document aquest que van presentar i que, evidentment, han de formar part, moltes de les propostes, de les conclusions d'aquesta comissió.

Una de les coses que els volia preguntar és si les deficiències que s'han produït, que s'han detectat i que vostès han posat en evidència impacten molt més a partir del moment en el que hi ha un creixement molt notable de persones no acompanyades, de ciutadans que venen d'altres països no acompanyats, cosa que fa que els serveis es tensionin molt més com a conseqüència de l'arribada de moltes persones i que això genera, doncs, molta més feina per part dels serveis. És difícil que l'Administració sovint creixi amb la mateixa intensitat que la realitat, no?, i aquest és un dels problemes, també, que té l'Administració i que, naturalment, ha de corregir.

Aquesta comissió també ha de servir per a una altra cosa. Tothom té molt clar que la salut és molt important, i això no es posa mai en dubte i no es qüestionen mai els recursos destinats a la salut. I és veritat que des dels responsables polítics, però també en el conjunt de la societat, ha costat posar al mateix nivell la necessitat i l'exercici dels drets que es deriven de les prestacions dels drets socials, no? I això passa a nivell local, i això passa a nivell nacional, i això deu passar també a l'Estat espanyol i en altres països. I aquesta comissió també, entre altres coses, ha de servir perquè això es corregeixi i que hi hagi una inflexió en aquest sentit. I tan necessari és posar una pròtesi a una persona en un moment determinat o operar-lo del que sigui, sigui al cost que sigui, o fer un tractament, com acompanyar-lo en la vida en situacions de molta dificultat. I això val molts diners i, per tant, l'Administració els ha de posar.

Han plantejat que un dels problemes és la necessitat de que hi hagi una homogeneïtzació, diguem-ne, a nivell nacional, tant de criteris com de recursos, tant de línies amb les que s'ha d'operar, diguem-ne, amb les que s'ha de treballar –és a dir, que siguin estandarditzades a tot arreu–, com, alhora, de recursos, però no qüestionen el fet de que –i nosaltres tampoc, per això ho volem subratllar– la dependència sigui municipal. I, per tant, consideren que és compatible, i, per tant –ho dic per subratllar-ho, no?–..., que la competència sigui municipal, malgrat que hi ha d'haver una estandardització a nivell nacional dels recursos i dels criteris, per garantir que a tot arreu estigui garantit el mateix servei, evidentment, amb les especificitats que a tot arreu hi ha.

Hi ha una pregunta que també els volia fer, perquè és un debat que es produeix sovint. És: vostès a vegades signen desemparaments, no?, i hi ha una reflexió sobre si això ha de dependre o no directa... És a dir, la primera mesura ha de ser judicial o no? Segurament, si no analitzem la..., sortim de la conjuntura i només ho posem sobre un paper, ha de ser així, segurament hauria de ser judicial; però amb la realitat que hi ha del temps que es tarda en prendre decisions judicials, etcètera, i la relació que hi ha..., i la lentitud de la justícia en molts casos, de la seva experiència, quina és la posició que vostès tenen amb relació a aquest debat? No sé si m'he explicat bé, però crec que sí, no? Vull dir que...

I també els voldria preguntar –perquè, finalment...–, en la relació amb la DGAIA, quina ha sigut la seva participació en la reforma de la DGAIA, si es manté aquest estàndard, diguem-ne, de relacions permanents amb la Generalitat a l'hora de prendre decisions aquesta Administració?

I acabo, perquè se m'acaba el temps, però tinguin per segur que el document que vostès han plantejat, doncs, el tindrem absolutament en compte a l'hora de definir les línies i el resultat d'aquesta comissió.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies, diputat. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya, té la paraula l'excel·lentíssima senyora Lorena Roldán. Quan vostè vulgui.

Lorena Roldán Suárez

Sí; moltes gràcies, president. Agrair, doncs, aquestes compareixences que hem tingut avui. He patit també els estralls del trànsit, en un dia realment complicat, a més, per a la mobilitat, arran també d'aquest greu accident. Aprofito també per enviar doncs el meu suport i el meu escalf, també, a totes les persones que, malauradament, han viscut aquesta tragèdia i a les famílies també de les persones que han perdut la vida en aquest greu accident.

Jo seré molt breu amb la meva intervenció, atès que..., és veritat que heu parlat d'unes mancances i unes deficiències que són estructurals, que patim durant molt de temps, i faré unes qüestions molt breus. La primera d'elles és si vostès creuen, amb la seva experiència i amb el que portem des de que s'ha fet aquest canvi a la direcció general, que els canvis que s'han plantejat, doncs serviran, o estan servint per palliar alguna d'aquestes mancances o aquestes problemàtiques que, hi insisteixo, arrosseguem, amb una situació, amb un context social que, a més a més, encara propicia més que aquestes mancances inicials hagin anat a pitjor.

I, per una altra banda, pel que ens ocupa avui aquí, que és una comissió d'investigació arran d'uns fets molt concrets que s'han produït i que no s'haurien d'haver produït, a mi m'agradaria saber si vostès tenien coneixement, doncs, d'aquestes greus irregularitats que van detectar tant la Sindicatura de Comptes en el seu informe, com fins i tot aquesta auditoria interna que ha portat a terme el propi Departament de Drets Socials; si en van tenir coneixement en algun moment o si des del departament es va requerir alguna mena d'informació per aquestes irregularitats en la contractació.

Per una altra banda, també, respecte al període covid, atès que el departament, una mica, s'ha excusat en el sentit de que els procediments de contractació, d'alguna manera, van seguir procediments urgents per la situació tan delicada de la covid, si en aquell moment vostès, doncs van patir també alguna dificultat en aquest sentit, sobretot pel que fa al tema de les contractacions irregulars o al marge de la legalitat, tal com diu literalment l'informe de la Sindicatura de Comptes.

I, per una altra banda, també hem tingut informacions respecte a una investigació que s'està portant a terme per part de l'Oficina Antifrau, arran de la denúncia d'un treballador, també, del servei. També m'agradaria saber si vostès van tenir coneixement en algun moment d'aquestes circumstàncies.

Per part meua, cap altra pregunta. Agrair la feina, perquè sé que la fan en circumstàncies molt complicades. Recollim també aquestes propostes de millora que ens han fet arribar i que, segurament, doncs podrem transformar en propostes de resolució o en mocions, tant a la Comissió de Drets Socials com al propi plenari. De fet, agafem aquest compromís per part del Partit Popular. I res més.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari Comuns, té la paraula la diputada Núria Lozano. Quan vostè vulgui.

Núria Lozano Montoya

Sí; gràcies, president. Moltes gràcies a les compareixents, representants de les EAIAs de l'Hospitalet i de l'Empordà, per les seves reflexions i aportacions, però sobretot per la tasca quotidiana, que en aquest cas, a més a més, conec de primera mà com a veïna de l'Hospitalet que soc. I, per tant, hi ha una valoració molt positiva respecte a la tasca que els EAIAs desenvolupen.

Estem d'acord en que hem d'impulsar una transformació, i una transformació profunda, a més a més, del model de protecció, si volem garantir els drets dels menors, si volem garantir la seva protecció; però, a més a més, necessitem prou recursos adaptats a aquestes necessitats que puguin existir si volem poder combatre aquesta vulnerabilitat a què vostès feien referència. Per això pensem que és imprescindible definir els canvis al sistema de protecció i, per tant, les eines necessàries per reforçar-lo i els recursos. I per això voldríem conèixer el seu punt de vista sobre diverses qüestions.

Entenem que, en aquest objectiu, les famílies són aliades del sistema de protecció i, per tant, coincidim amb vostès en la necessitat de poder fer una tasca de prevenció i d'acompanyament a les famílies amb els programes que vostès comentaven, i només en el cas de que no sigui possible, doncs, aleshores procedir al desemparament. Al respecte, diverses qüestions. Si creuen que podria ser útil l'existència de programes un cop es produeix el desemparament als centres, també, per part dels EAIAs, amb els pares i mares com a part activa, per fer possible un retorn al més aviat possible amb la família, un cop garantit un vincle sa, naturalment, i amb unes adequades competències de caràcter parental.

En segon lloc –i no m'hi detindré, perquè ja hi ha fet referència el diputat Elena–, si creuen que un control judicial del desemparament podria millorar les garanties jurídiques per als menors i per a les famílies. Quina necessitat consideren que cal cobrir, pel que fa a la falta d'Evamis i de desemparaments d'urgència? Com es podria cobrir aquesta necessitat? I, sigui en aquesta fase prèvia o un cop sota tutela, com garantir els drets constitucionals, els drets fonamentals d'aquests menors? Perquè hi ha diverses estadístiques que apunten que una cinquena part dels nens i nenes a Catalunya seran abusats durant la seva vida, i aquest percentatge fins i tot escala al quaranta-quatre per cent si es tracta, doncs, d'infants o adolescents amb algun tipus de discapacitat o vulnerabilitzats, que és –el cas dels vulnerabilitzats– la majoria d'aquells amb els que vostès treballen i que la falta de recursos, que vostè s'hi referia, no permet establir vincles duradors, donada la rotació de personal amb qui trava relacions de confiança, per poder ser útils, per ajudar aquests infants i adolescents amb els seus problemes.

En aquest sentit, s'ha fet referència, en sessions precedents d'aquesta comissió, a la necessitat de recursos i circuits específics per a les víctimes de xarxes criminals i també als dobles circuits *de facto* pel que fa a menors migrats en situació de desempara. Si podrien compartir la seva opinió sobre aquestes qüestions. Hi ha una altra possibilitat: incorporar, com a part de l'equip dels centres, la figura del psicòleg, donada la situació de saturació dels CSMIJ pel que fa, doncs, a l'atenció a les necessitats psicològiques d'aquests infants i adolescents. És clar que millorar les condicions laborals i salarials del personal de les EAIAs, també, perquè la seva estabilitat és necessària, com deia anteriorment, per garantir l'eficàcia de la seva tasca, construint aquests vincles de confiança absolutament imprescindibles per conèixer les seves inquietuds i problemes.

Però, clar, per a això cal garantir la transparència i el finançament necessaris, especialment pel que fa a uns ajuntaments plenament compromesos amb la millora del sistema de protecció i amb la necessitat d'enfortir la prevenció i la intervenció comunitària, però que no poden assumir, un cop més, aquesta coordinació, com vostès indicaven, especialment si tenim en compte la prestació dels serveis bàsics a través de les EAIAs, sense capacitat de planificació compartida, que és una de les limitacions

que detectem, i tampoc un acompanyament suficient de recursos, que s'haurien d'incorporar al nou contracte programa, per garantir aquesta estabilitat i sostenibilitat dels serveis que es derivin en nous models de protecció.

I vaig acabant, president. Quins elements de transparència i finançament consideren necessaris, sobretot per desplegar el model 6 als municipis i reforçar els recursos específics a través d'EAIAs via contracte programa, tenint en compte aquest plantejament inicial de pròrroga, sense modificació de quanties? I si consideren que els plantejaments han de ser plenament simètrics o, en canvi, ha d'haver-hi una assignació de recursos humans i materials, atenent els determinants socials de cada territori, precisament per garantir l'equitat territorial a la que vostès feien referència.

Les representants de l'Hospitalet, per exemple, feien referència a aquesta densitat poblacional extrema que hi ha al municipi, cosa que determina, junt amb l'emergència habitacional, un ús intensiu de l'espai públic, doncs, que condiona algunes de les situacions.

I una última qüestió: cal participació real d'infants i adolescents? Tenen dret a ser informats i a participar en la presa de decisions dels temes que els afecten i volen i poden expressar les seves opinions? Quins mecanismes consideren que caldria articular per consultar-los i quines consideren les fórmules més adients i més eficaces? També en termes de reforma de la DGPPIA, perquè pensem que, sense la seva opinió, doncs qualsevol reforma difícilment podria ser exitosa.

Gràcies. I gràcies per la paciència, president.

El president

Moltes gràcies. Finalment, en nom del Grup Parlamentari de la Coordinadora d'Unitat Popular, té la paraula la diputada Pilar Castillejo. Té la paraula. «Candidatura», perdó.

Maria Pilar Castillejo Medina

Sí; moltes gràcies, president. També moltes gràcies als compareixents. Us he anat escoltant, eh? Tenim via *online* per poder-nos connectar i us he estat escoltant igualment. Disculpeu la meua arribada. I també aprofito que és el meu torn per demanar al president de la Mesa si a les dotze podrà suspendre un moment la sessió perquè puguem assistir al minut de silenci. (*Pausa.*) Perfecte. Moltes gràcies.

Primer de tot, agrair-vos que hagueu vingut a aquesta comissió, no? Al final esteu venint els que esteu treballant a peu de carrer des del municipi, i jo crec que és molt important que escoltem la veu dels que esteu amb la feina del dia a dia. Heu comentat que havíeu registrat un..., havíeu lliurat a la DGAIA un document al febrer de l'any passat. Crec que és interessant que aquest document..., si el podeu fer arribar a la comissió i que formi part de la comissió, perquè... (*Pausa.*) Sí, oi? Si és un document que heu elaborat entre tots i aquí hem de..., no?, crec que és un espai on hem d'estudiar quin és el nou model de DGPPIA o com ho hem de treballar... Crec que és important també que ens feu arribar aquest document, si esteu tots d'acord, doncs, que formi part de la documentació que estudia aquesta comissió.

Crec que amb les intervencions que heu fet heu deixat molt clar que aquesta manca de recursos tècnics, humans, materials, al final tot deriva en una desprotecció per als infants i, per tant, que és molt important que posem aquests recursos, perquè si realment el que busquem, no?, és com, des de l'Administració, podem protegir els infants, és molt necessari que hi posem recursos en tots els sentits.

Llavors, algunes preguntes amb relació a les coses que heu explicat. Aquesta diferència que hi ha al territori. Clar, ho heu explicat molt bé. Depèn, a vegades, de la voluntat i dels recursos que tinguin els ajuntaments: no és el mateix un ajuntament amb més diners que amb menys, o un ajuntament més petit que un de més gran. I això no pot ser, que depengui, no?, la protecció d'un infant, de si un ajuntament hi posa més gent o n'hi posa menys. Llavors, penseu que n'hi ha prou amb millorar

aquesta coordinació o penseu que potser hauríem de repensar aquest sistema i, encara que hi hagi aquesta col·laboració entre ajuntaments i Generalitat...?

O sigui, jo crec que és important que no perdem aquesta proximitat al territori que vosaltres aporteu, però potser han de ser equips organitzats des de la Generalitat; no que depenguin d'una contractació municipal o d'un recurs municipal, sinó que siguin equips que es posen directament, no?, des de la Generalitat i després treballen coordinats amb els serveis socials dels ajuntaments. Per exemple, els organismes de gestió tributària funcionen més o menys així, no els posa directament l'ajuntament, però treballen molt vinculats. Sembla que amb els diners..., per gestionar..., com gestionem els diners, sí que hi posem molts recursos, però quan es tracta de la protecció dels infants, doncs retallem. Com ho veieu, això? Si n'hi hauria prou amb millorar la coordinació o realment hi hauríem de fer canvis.

Expliqueu també... A mi és un tema que em preocupa molt, el dels escapoliments dels centres aquests residencials, quan els menors estan en centres i fan escapoliments. Perquè, al final, moltes vegades veiem que són l'origen de molts problemes que després porten, no?, molta desprotecció, ni de família ni de ningú. En alguns casos ens explicaven que també es produeix per manca d'una ràtio més adequada de professionals en aquests centres. A vegades hi han pocs professionals on viuen molts joves i no es pot fer un seguiment molt adequat de tot això. Si penseu que és aquesta la causa o quina seria.

Per la manca, també, de serveis terapèutics que heu explicat, penseu que vol dir reforçar els centres que existeixen amb més terapeutes o que hi hagi centres especialitzats, centres terapèutics on hi han joves o adolescents amb problemes més greus i els puguem internar en centres diferenciats? Penseu que hauríem de tenir espais específics o que hem de reforçar els que hi ha?

Després, jo tinc un dubte pel seguiment dels casos, no? O sigui, una vegada a un menor se li dona un recurs i queda internat, el seguiment dels casos els podeu fer vosaltres, us correspon a vosaltres? Perquè jo veig que en molts casos també es dona a aquestes empreses delegades que s'han contractat per fer aquest servei, o fundacions o..., això, no? A vegades, una de les seves funcions és fer seguiment de joves tutelats o extutelats. Això es podria..., és funció vostra? Hauria de ser funció de la DGAIA directament? Haurien d'ampliar el personal vostre o d'ells? Si ens podeu fer com una mica..., per entendre millor com s'hauria de fer el seguiment; no un cop es dicta la mesura, sinó el seguiment després.

Heu comentat en un moment que serien interessants canvis legislatius per donar mesures alternatives, no? Dieu: «Hi han poques places i tal. Hauríeu de donar més alternatives.» Com quines? Què us imagineu? Quines coses podrien ser, que les puguem pensar?

Després, en el tema de les ordres de desemparament que signeu vosaltres...

El president

Hauria...

Maria Pilar Castillejo Medina

...no?, i que heu comentat...

El president

Hauria d'anar acabant quan pugui.

Maria Pilar Castillejo Medina

Se m'ha acabat el temps?

El president

Sí.

Maria Pilar Castillejo Medina

Perdó. Doncs només aquesta pregunta.

El president

Sí, sí.

Maria Pilar Castillejo Medina

Això: de les ordres de desemparament, no?, que diuen: «Van créixer molt en aquell període 16-20, que és quan es va produir una contractació molt gran.» I ens diuen que és per l'arribada de menors. Crec que no és cert, perquè ja hem vist a l'informe del Síndic de Greuges com, si traiem els menors no acompanyats que arribaven de fora, també el creixement era molt alt, de menors d'aquí que es dictaven ordres de desemparament. Per què es produeix aquest creixement? Per què hi ha aquest pic? O sigui, clar, tot això ho ha congestionat tot i n'hi ha molt. Però per què es produeix aquest increment? Vosaltres, que esteu a peu de carrer i que sou les que teniu aquest impuls inicial, a què penseu que es deu?

Gràcies. I disculpes, no havia sentit el...

El president

Moltes gràcies. Finalment, en nom del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, té la paraula la diputada Sabrin Araibi. Quan vostè vulgui.

Sabrin Araibi Marachi

Gràcies, president. Primer de tot, doncs, agrair a les compareixents la seva compareixença i les explicacions que ens han fet. I el nostre objectiu avui era molt concret: poder entendre com funciona de veritat el circuit de protecció quan baixes al terreny. Els EAIA sou una peça clau, perquè sou la frontissa entre l'escola, el CAP, serveis socials i l'Administració de protecció. I quan el sistema es tensa, quan hi ha colls d'ampolla i quan es perden avisos, o quan una decisió, malauradament, arriba tard, això ho veieu primer vosaltres. I aquesta comissió no pot quedar-se només en els relats; necessitem tenir fets, terminis reals, punts crítics i responsabilitats. I també necessitem propostes: què s'hauria de canviar per reduir riscos i millorar les garanties.

Per aquest motiu, des del nostre Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, volem enfocar la intervenció en tres idees que considerem clau: la primera és la d'ordre amb drets, és a dir, una decisió ràpida, però fonamentada i revisable; en segon lloc, entendre que els errors solen ser dels circuits, no només d'una sola persona, i en tercer lloc, una investigació ha de deixar millores concretes i mesurables.

Avui heu comparegut dos territoris, doncs, molt diferents. Des de l'Empordà es poden evidenciar reptes de dispersió i accés a recursos especialitzats, com has comentat, i l'Hospitalet viu una pressió pel volum i la seva complexitat urbana també, com heu comentat. Si en contextos tan diferents identifiqueu les mateixes problemàtiques o deficiències, vol dir que ens trobem davant d'un problema estructural, no d'un problema local en aquest cas.

Finalment, també volem incorporar una mirada de futur. S'ha anunciat i sabem que s'està treballant en una transformació institucional de l'antiga DGAIA cap a un nou sistema amb més pes de prevenció, reorganització interna i mecanismes de control i de gestió. Ens interessaria saber, en aquest sentit, si això en la pràctica us millora o complica el vostre treball i la seguretat també dels infants. I, per aquest motiu, doncs, volem fer tres preguntes sobre tres àmbits.

Pel que fa als circuits i terminis reals, des de que rebeu una derivació fins que es proposa una mesura, quins són els passos i terminis reals –si urgent o no urgent– i quan es produeixen els principals colls d'ampolla en tot aquest termini?

Respecte a les garanties i la supervisió, quin sistema de segona mirada o supervisió tècnica teniu abans d'elevat propostes i què falla més sovint quan hi ha sospita de violència o abús en els àmbits de coordinació o d'informació o recursos o el temps?

I, per últim, doncs, respecte a la transformació de la DGAIA, com valoreu la transformació de la DGAIA i el paper de la DGPPIA en el vostre dia a dia? O sigui,

les sigles, la funció o l'impacte i si han millorat la coordinació i la presa de decisions i què canviàreu per garantir més prevenció i protecció efectiva. I ja està.

I només agrair-vos la vostra intervenció i tota la feina que feu.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit, per donar resposta a les preguntes, o aquelles consideracions que vostès vulguin fer, tenen un torn, per a cada un dels compareixents, de cinc minuts. Quan vostès vulguin, tenen la paraula.

Carme Fernández Ayerbe (cap d'unitat de l'EAIA de l'Hospitalet de Llobregat)

Bé, s'han fet moltes preguntes; ja sabem que algunes quedaran... Jo em fixaré en algunes en què crec que m'he sentit especialment alludida.

En primer lloc, respecte a la DGPPIA dels darrers deu anys, jo porto vint-i-cinc anys a l'EAIA de l'Hospitalet, i les mancances de la direcció general són anteriors als darrers deu anys. De fet, el 2022 també hem de dir que va haver-hi un increment important de professionals als EAIA: es va incorporar la figura del terapeuta i es va incrementar..., cosa que va ajudar a pal·liar, en part, el dèficit que teníem de professionals.

Respecte als canvis de la DGPPIA, i sobretot a aquesta pe de «prevenció», en aquests moments nosaltres encara no hem notat els canvis en l'aspecte quotidià, però sí que crec que hem de dir que la prevenció que pot fer un SEAIA és una prevenció del desemparament, és una prevenció que en diem terciària. La prevenció que s'ha de fer amb factors de risc moderat i lleu l'han de fer des d'altres sistemes amb atenció comunitària i fent corresponsables tots els agents. I això és dotar els serveis socials, que tinguin més capacitat de treball específic amb infància. La reunió dels EAIA amb la DGPPIA no té representació directa de l'EAIA de l'Hospitalet; per tant, parlem indirectament. Altres EAIA metropolitanos han assumit aquesta representació. I s'han fet dues reunions fins ara: una al maig, crec que una al setembre, i tenen programada la propera.

Respecte al coneixement d'irregularitats de les que mencionaven, els EAIA no estem en un lloc en el que detectem aquestes irregularitats. No podem detectar-les, perquè nosaltres no treballem amb majors de divuit anys, i sembla que la majoria d'aquestes irregularitats estan detectades en la prestació per a extutelats. Per tant, no podem haver-ho conegut directament.

Respecte a la declaració de desemparament via judicial. Amb el funcionament actual dels jutjats, si no hi han jutjats especialitzats i no hi han jutjats que puguin assumir amb més diligència els desemparaments preventius, això seria una..., seria aberrant. Lo que no treu és que haguem de donar més garanties a les famílies i als infants, que tenen capacitat per exposar les seves discrepàncies amb les resolucions administratives. I creiem que els EAIA han de tenir juristes; el nou contracte programa ha d'incloure la figura dels juristes dintre dels que hem de treballar contínuament amb les exigències no només tècniques, sinó de garanties jurídiques.

Què més? Alguna cosa més que m'ha quedat? Jo, el creixement de les propostes de desemparament el 2016..., no les puc ubicar. A l'EAIA de l'Hospitalet, el 2016 en particular, no va haver-hi un augment significatiu de propostes de desemparament. Per tant, no sé a què es pot atribuir aquest augment.

I els criteris han de ser diversificats. Evidentment, no pot ser que els criteris per dotar els EAIA només depenguin del nombre d'habitants; han de dependre de la complexitat territorial i tenir en compte la interseccionalitat d'aspectes que afecten la vulnerabilitat.

Daniel Cañero Pérez (psicòleg de l'EAIA de l'Hospitalet de Llobregat)

Bé; hola, bon dia. Jo només en relació amb un parell de punts, eh? Per una banda, connectat amb el que comentava la meua companya Carme Fernández sobre l'increment dels desemparaments, una possible hipòtesi que a mi se m'acudeix

és que venim d'una dècada on, igual que en el sistema sanitari i educatiu, s'ha posat molt l'accent en la detecció. És a dir, cada cop tenim més protocols, no?: el telèfon de la infància, ara fa poc es va inaugurar un canal de xat. És a dir, s'han posat molts recursos a la detecció, cosa que està molt bé, però jo crec que ara, els propers deu anys, hem de pensar en la intervenció; és a dir, no en detectar..., no només, diguéssim, en seguir detectant els casos de maltractament o de violència en la infància, sinó com poder-los acompanyar adequadament, perquè, si no, tenim un coll d'ampolla, és a dir, es detecten molts més casos. I en l'àmbit de salut mental, segurament, és similar, eh?, és una situació molt molt similar. Això, per una banda.

Després, amb relació a la pregunta de la senyora Lozano sobre els programes, un cop es fa el desemparament. Actualment existeixen programes basats en l'evidència. Crec que en aquesta comissió estan convocades també la doctora Balsells, la doctora Fuentes, eh?, al programa «Caminar en família», que és un programa pensat per a la reunificació familiar. Però és veritat que aquí, en relació amb el text també que presentava la senyora Fernández, falten ponts entre el món acadèmic i el món tècnic. És a dir, es fan programes basats en l'evidència, però després han de ser programes, diguéssim, amb un cert caràcter prescriptiu, no?, perquè, si no, queden a mercè de la voluntat dels professionals dels serveis i no es pot avaluar adequadament com pot haver un avenç en aquesta línia.

I després, també, en el tema de les irregularitats, no?, estic d'acord amb el que plantejava la senyora Fernández, és a dir, que a partir dels divuit nosaltres no en tenim constància, però sí que hem tingut algunes constàncies, per exemple, en temes de prestacions, quan s'han fet reclamacions fora de termini: famílies que havien percebut quantitats que després se'ls hi han reclamat, uns anys després, i això ha generat una situació d'estrès familiar afegit i d'angoixa a les famílies, que el que fa és sumar una capa a la vulnerabilitat familiar que ja pateixen. I, per tant, et trobes, diguéssim, amb relat en primera persona de que, afegit a situacions d'amuntegament, situacions econòmiques, de violència entre familiars, doncs, a més, l'Administració reclama ics diners que no saben com tornaran.

Bé, bàsicament... (*Veus de fons.*) Sí, i sobre els adolescents i els joves, em sembla que, bé, s'ha de seguir apostant per fer un acompanyament, i també tenint en compte..., és a dir, que els adolescents... Hem parlat del dret de la participació, no? I el dret de la participació a vegades també implica que, en moltes de les propostes de protecció que es fan sobre els joves o adolescents, ells no hi estan d'acord, ells no volen ser protegits, ells no volen que els coartem la seva llibertat de moviment, d'experimentar substàncies, de sortides nocturnes. Per tant, aquí els equips tècnics ens trobem sempre amb intervencions dilemàtiques, no?, que estàs intentant protegir els adolescents d'ells mateixos, sobre els quals moltes vegades no hi ha una consciència de victimització, eh?, en els casos, sobretot, on s'exposen a situacions greus de violència sexual o de violència econòmica. I, per tant, això també és un fet a tenir molt en compte. És a dir, que quan es fan propostes o es fan orientacions sempre s'han de fer des del vincle.

Alguns dels senyors diputats han comentat el tema de les ràtios als centres. Òbviament, reduint les ràtios i augmentant l'estabilitat, no?, l'estabilitat dels professionals, això el que permetria és generar vinculacions segures. En el camp de la psicologia del trauma, psicologia del desenvolupament, parlem dels trastorns, diguéssim, de l'aferrament, de l'apego en castellà. Per tant, aquests joves que ja han patit durant la infància situacions complicades d'aferrament, quan es troben amb professionals canviants o que no els hi poden donar aquesta seguretat, moltes vegades aquesta seguretat se la troben fora, en entorns, òbviament, perversos i tòxics. D'acord?

El president

Moltes gràcies. Donem la paraula a la senyora Pujol.

Ester Pujol Portell (psicòloga de l'EAIA de l'Alt Empordà)

Bé, nosaltres subscriuim tot el que han comentat els nostres companys, no? La nostra valoració en el que ells fan és compartida.

Afegim... A veure, han sortit també, no?, moltes preguntes sobre el coneixement que tenim nosaltres, com a EAIAs, de les investigacions antifrau. El nostre equip, almenys, ha tingut coneixement d'això a través de la premsa, no tenim una informació directa. I, per tant, tampoc no... Des del nostre rol professional no podem detectar aquestes situacions, com explicava. Nosaltres l'únic que fem és poder informar els joves del dret que tenen a accedir a aquesta prestació, què suposa això i a què va condicionat, que és condicionat a un seguiment educatiu, a un pla de treball que ells signen. I aquí acaba la nostra tasca –com a majors d'edat. D'acord? Per tant, no tenim coneixement d'això. I tampoc en tot el que té a veure amb les prestacions. És a dir, nosaltres a totes les famílies acollidores els informem del dret que tenen a rebre una prestació, un acolliment, però no gestionem res de tot això.

Jo volia fer un aclariment, perquè un parell de vegades ha sortit el tema que nosaltres signem desemparaments. Els EAIAs no signem desemparaments; els desemparaments els signa la DGAIA. Nosaltres els proposem, els argumentem tècnicament.

La importància del tema del jurista en els nostres equips, per dues coses: una, perquè les nostres propostes tècniques també tenen un gran pes en la part jurídica, que ha d'anar, no?, d'acord amb la llei, perquè, com bé també ha sortit, hi han d'haver unes garanties, hi ha uns drets que s'han de garantir, i les famílies i els joves i menors que atenem tenen dret a que se'ls garanteixi tot. I, per tant, no?, és això de que s'ha...

I l'altre, també, pel rol professional que..., estem enmig, no?, en una situació on les famílies no estan d'acord. No som un equip ben viscut per una gran part de les famílies ni per la societat en general. Llavors, això també ha de ser un canvi que ha de tenir la DGPPIA, com a dallò, de dir... Perquè això és una cosa que jo fa molts anys que dallò..., i aprofito avui l'oportunitat de dir-ho. És: per què només surt la DGAIA en els mitjans de comunicació quan hi ha coses que no funcionen? La societat té coneixement de què fem els EAIAs, quin és el nostre rol, quants infants protegits hi ha a Catalunya, quines situacions viuen i quina tasca estem fent? Només sortim quan hi ha un cas que, per algunes qüestions, ha sigut mediatitzat, o per temes econòmics. Però també posar en valor la nostra feina, i això també forma part de la feina de la DGPPIA.

I lligat també a la importància de la cooperació interdepartamental. La protecció dels menors no només és competència de la DGPPIA i, per tant, de Benestar, sinó que hi ha Educació, hi ha Salut, hi ha... També amb el Govern espanyol per tot el tema que té en la tramitació de documentació, de permisos de residència per a joves, que, si no, els deixem en un estat de *limbo*, on no poden fer res amb la seva vida, l'únic esperar a ser majors d'edat i ja està.

Què més? El tema dels adolescents, dels escapoliments. Quines propostes hi ha? Bé, això seria un tema molt llarg. Sí que s'han de poder garantir aquests espais de treball tècnic entre els EAIAs i la DGPPIA per poder pensar, per poder crear. Això no és una cosa de fer una llista i ja està. I molts adolescents no volen ser protegits. La nostra obligació, no?, és poder-los fer aquelles propostes que considerem més idònies, però que moltes vegades la proposta idònia no la podem aplicar. No només perquè a vegades no hi ha el recurs, sinó perquè els joves o els adolescents no l'accepten.

I llavors hem de poder buscar alternatives; que després són aquestes, les que costa més explicar, les que garanteixen, no?, que suposen una implicació molt gran, un desgast molt gran per als professionals dels EAIAs, perquè vol dir un nivell d'intervenció molt alt, acompanyant situacions molt molt vulnerables des del territori, sabent que aquella no és la millor proposta, però l'única aplicable per intentar crear aquests vincles que després, en un moment donat, potser al cap de molt temps o potser mai, arriben a poder protegir realment, oferir a aquests joves o adolescents alternatives de futur.

Tema justícia. És un debat, és veritat. Moltes vegades, les famílies amb les que treballem, si no ho diu un jutge no els hi val, no? Aquesta és una resposta que sovint els EAIA rebem. És a dir, que ho digui la Generalitat, doncs..., mira, no? Si ho diu un jutge, què ens passa? Totes les famílies hi tenen dret. Nosaltres informem de que tenen dret a oposar-se judicialment. Les respostes judicials tarden molt. Moltes vegades hem pogut resoldre, si les famílies han pogut fer el pas de col·laborar amb els nostres equips, la situació abans que arribi el judici. D'altres es queden encallades. Llavors, és una decisió que s'ha de prendre, però si es pren la decisió de que això ha de ser via judicial, s'ha de dotar de recursos el sistema judicial: s'han de fer jutjats especialitzats, respostes ràpides..., no? Hi ha experiències en altres països no molt llunyans, a Europa, que funcionen així. Bé, és una altra manera. S'ha de poder prendre una decisió, però ha de ser una decisió a totes.

I el tema de mantenir la..., el fet de la delegació als ens locals, no?, que també... La veritat és que jo no sé si és millor una cosa o l'altra. El que està clar és que el que tenim no funciona. Llavors, o són equips que depenen directament de la Generalitat, i això hegemonitza les directrius i el funcionament des d'un costat, o es dota econòmicament els ens locals perquè puguin fer aquesta tasca que tenen en condicions. Però el que tenim ara és ni una cosa ni l'altra. Llavors, aquí és on trobem la dificultat.

I, no sé, jo crec que ja m'he passat de temps, no? (*Veus de fons.*)

Patrícia Bertran Albújar (treballadora social de l'EAIA de l'Alt Empordà)

Bé, no afegiré res més que el fet que comparteixo totalment el que expliquen la meva companya i la resta de companys. Simplement, sí que tenir en compte –crec que ho han dit, no?–..., mirar aquest sistema de segona mirada, on hi hagi unes revisions, uns acompanyaments, que es dotin sobretot els professionals..., de formació, de supervisió, que molts equips estan coixos i no s'està donant.

Bé, també això, una mica, no?, el mateix, és a dir, la dependència que sigui dels ens locals, però que, si ho és, estigui donada i dotada al cent per cent. Tenir molt en compte les condicions i les particularitats de cada territori: no és el mateix un EAIA de l'Hospitalet que un EAIA de l'Alt Empordà. Però tots estem atenent els infants, els mateixos infants i adolescents de tot Catalunya. Per tant, sí que demanem, no?, que aquesta part es pugui resoldre d'una manera subjectiva, més fàcil, més ràpida, i que siguin atesos tots els joves i els infants.

No ho sé, jo crec que poca cosa més hauríem d'afegir... No sé. Això d'aquesta transformació de la DGPPA penso que, bé, estem en el camí i que està donada, veient... És veritat que és una nova proposta, un plantejament diferent –s'hi afegeix tota la part de la prevenció–, però, bé, ho hem d'anar veient fins ara. És un camí que es construeix i caldrà veure.

El president

Doncs, si ja està...

Patrícia Bertran Albújar (treballadora social de l'EAIA de l'Alt Empordà)

Sí. Sí, sí, sí, sí. És que estava mirant què no s'hagués dit.

El president

Molt bé. Doncs, moltes gràcies, senyora Fernández, senyor Cañero, senyora Pujol, senyora Bertran, per les seves aportacions en aquesta comissió d'investigació. Res més. Sense més, agrair-los la seva participació.

Aturem uns segons, uns minuts, la comissió per fer el canvi de compareixents, experts. Mentrestant, comunicar-los, atès que s'ha convocat el minut de silenci per les víctimes de l'accident ferroviari a les dotze menys cinc, suspendrem durant uns minuts per tal de que tots els diputats i diputades puguin assistir al minut de silenci. Quan hi hagi els compareixents també els posarem en coneixement de que a les dotze menys cinc suspendrem, per tal de que també estiguin al corrent.

El president

Si els hi sembla, comencem aquesta segona part de la sessió del dia d'avui.

Abans de res, comentar-los una qüestió, per qüestió de formes. A les dotze menys cinc suspendrem momentàniament –no sé si els hi han comentat– la sessió, atès que hi ha convocat, a les dotze, un minut de silenci per les víctimes de l'accident ferroviari, o sigui, perquè quan arribem en aquest punt interromprem les seves intervencions, si s'escau, per tal de que diputats i diputades i vostès mateixos, si així ho consideren, puguin assistir en aquest minut de silenci.

Compareixences

357-01026/15, 357-01027/15, 357-00969/15 i 357-00970/15

Sense més, passem, doncs, a aquesta segona part, com els hi deia, amb la compareixença de la Fundació Vicki Bernadet, amb la senyora Pilar Polo; la compareixença d'una representació de Save the Children, amb la senyora Ona Lorda i el senyor Antoni Pérez; la compareixença d'una representació de la Plataforma d'Infància de Catalunya –en nom seu, el senyor José Antonio Ruiz–, i la compareixença d'una representació de la Confederació i la Taula del Tercer Sector en les persones del senyor Joan Muntané i la senyora Natàlia Valenzuela.

Tindran, cada un dels quatre compareixents, un temps de quinze minuts per fer la seva intervenció inicial; després procedirem a les intervencions dels grups parlamentaris, i finalment tindran un torn de resposta. Aquesta primera intervenció, com els hi deia, de quinze minuts. Sense més precedents, si els hi sembla, comencem amb la compareixença de la Fundació Vicki Bernadet, la senyora Pilar Polo. Té vostè la paraula.

Pilar Polo Polo (responsable de relacions institucionals de la Fundació Vicki Bernadet)

Bé; doncs, el primer de tot és que estem tristes per lo que ha passat a Còrdova, d'entrada, i esperem, bé, que no augmenti el nombre de víctimes. D'acord?

Bé, la Fundació Vicki Bernadet és una entitat que porta trenta anys treballant en l'abús sexual infantil. És una entitat que treballa des de l'àmbit de la prevenció, de la sensibilització, de la intervenció i de la consultoria i de l'assessorament a entitats. Com a entitat formem part de la Fedaia i de la Pincat. I, per tant, coses que ja en aquesta comissió ha dit la Fedaia, evidentment, hi estem totalment d'acord, i coses que dirà la Pincat *a posteriori*, ens hi sumem, perquè no pot ser d'una altra manera si som membres de les dos federacions, no? I tenint en compte també l'informe que s'havia de presentar avui, l'informe social, que parla de la pobresa i de la situació de la infància a Catalunya, subscriu totes les situacions que puguin haver-hi.

Creiem que a nosaltres se'ns ha convocat perquè som una entitat que treballa l'abús sexual infantil, que coneix el tema de la violència i que en el món de la..., en el fons, una part de la intervenció de la DGAIA passa per tota la intervenció que es fa per les violències i els maltractaments que poden patir els infants catalans, no? Per tant, sí que nosaltres voldríem incidir o parlar més des d'aquest àmbit, amb tot el que significa la violència, que són moltíssimes coses. D'acord?

La primera qüestió és que el sector de població més victimitzat –i això ho diuen tots els estudis– és la infància: pateix totes les violències estructurals que podem patir qualsevol de les persones adultes que estem aquí més les pròpies de la infància. Aquestes pròpies de la infància són causades per la família, amb la dificultat que significa la intervenció de l'Administració pública en els entorns familiars, i passa per les que es produeixen entre menors, amb, a vegades, una dificultat de mirada del que significa aquesta violència entre menors: a vegades, d'una manera molt paternalista; a vegades, massa fiscalitzadora, i sense entendre exactament què és la infància. Jo

crec que moltes vegades el problema que tenim és que no sabem què és la infància, d'acord?, i no entenem com funciona i com els podem ajudar a tenir una bona qualitat de vida, que al final és l'objectiu de tots i de tothom, no?

Llavors, si és el sector de la població més victimitzat, alguna cosa no estem fent bé. Hi han temes de protecció que no estan funcionant i possiblement hi han temes de prevenció que no s'estan fent, perquè al final el que queda claríssim és que les coses passen per que poden passar. Llavors, sí que és cert que en totes aquestes violències i maltractaments que passen a l'entorn familiar ja estem fent coses, no?, d'estils de criança, d'ajudar les famílies, en el treball de la «parentalitat» i la «marentalitat». Però sí que és veritat que hi han coses que passen fora d'aquest entorn familiar en les que hauríem de posar moltes més eines per poder aconseguir o intentar prevenir i no actuar sempre de manera reactiva, perquè al final sempre estem posant pedaços, en lloc d'intentar tenir una mirada. Sí que és veritat que la prevenció no té foto. Sí que és veritat que la prevenció, si es fa bé, no passa res i llavors no tens res a explicar; mentre que quan actues de manera reactiva sempre ets la figura salvadora que va allà a fer coses, no?

Llavors, sí que és veritat que..., i ho sabem perquè els companys de Save the Children han fet tot un informe del que significa la despesa..., o el que produeix la violència, que són molts i molts diners, a part de molt malestar i moltes conseqüències físiques, psíquiques, emocionals i socials. Perquè la violència sempre és un fracàs i, evidentment, això repercuteix en tothom, no?. Per tant, sí que és veritat que la prevenció no té foto, però tot el que dediquem a treballar en prevenció..., possiblement podrem dedicar diners a treballar en altres coses i no en temes reactius. D'acord? També és veritat que des de l'any 2021 tenim una llei orgànica de l'Estat espanyol que ens parla de la creació de l'entorn segur, un tema realment important. Perquè és això, eh?, les coses passen si poden passar. Per tant, si creem un entorn segur, hauria de ser més difícil que passessin.

I l'altra qüestió que crec que és important és que hem de treure'ns aquesta mirada paternalista de que els infants que pateixen són una categoria d'infants o una tipologia d'infants de la nostra Catalunya. La violència és transversal, totalment transversal, no entén de procedència, no entén d'edats, perquè, malauradament, tenim infants menors de cinc anys que estan patint abusos sexuals. Abans de Nadal van trobar, no?, el cas aquest d'Andalusia, d'un nen de quatre anys trobat mort i que havia estat violat per la parella de la mare d'aquest infant. Per tant, són casos que existeixen. No entén de classes socials, ni econòmiques, ni socials ni culturals. I l'única cosa que sí que sabem és que, a més nivell social, a més nivell econòmic i més nivell cultural, més perversitat i més silenci i menys possibilitat que les administracions públiques puguin entrar-hi; per tant, més soledat per a aquests infants.

Llavors, crec que hem de treure aquesta idea paternalista de que hem de dedicar els recursos a aquests sectors de la població que..., moltes vegades, a aquests sectors de la població els infants estan molt mirats perquè hi ha molt servei públic mirant, i, en canvi, en escoles privades, en metges privats ningú hi entra. D'acord? Per tant, sí que crec que ens hem de treure aquesta mirada paternalista.

Quan parlem de prevenció, sí que és veritat que sabem que s'estan fent polítiques, o que estan pensat a fer-les, però sí que ens agradaria saber quines s'estan fent, amb quins altres departaments de la Generalitat s'està comptant per poder arribar a aquests infants, no?, a aquestes famílies; quina avaluació s'ha fet d'aquestes polítiques de prevenció. D'acord? Perquè sí que és veritat que a vegades sembla que fer prevenció és molt difícil. En el cas de l'abús sexual infantil, nosaltres sabem que fer prevenció significa fer detecció, i si significa que fas detecció, has de tenir uns serveis que puguin atendre tots els casos que detectes. D'acord? Per tant, fer prevenció no és llançar una campanya, fer prevenció no és fer un anunci; fer prevenció és pensar que si llances una campanya o un anunci segurament et sortiran casos i hauràs d'atendre amb qualitat aquests casos. Per tant, va tot unit. D'acord?

Per tant, sí que és veritat que totes aquestes polítiques haurien de servir per minimitzar situacions de violència i per dotar la ciutadania d'eines, de recursos i, sobretot, de coneixement d'on anar quan passa alguna cosa. La gent que treballem en l'àmbit social sempre tenim la sensació de que hi ha gent fent coses meravelloses, però que la ciutadania no les coneix. D'acord? O que a vegades existeixen serveis, però que arribar a aquests serveis és molt difícil. És a dir, la publicitat, no? El telèfon de la infància no està publicitat en els espais on hi han infants. És una demanda tan simple com fer cartelleria, de veritat. I això es fer prevenció. A tot arreu hi ha telèfons de la violència masclista –a tot arreu–, i en espais on hi han infants constantment no està aquest telèfon. Aquesta és una demanda crec que econòmicament bastant simple de fer. Si el telèfon que és el de la infància no està allà on hi han infants, doncs tenim un problema, no? Per tant, a vegades no és qüestió d'una despesa econòmica enorme, sinó d'un pensar per a què han de servir les coses. I la veritat és que moltes vegades la gent no comunica fets perquè no sap on comunicar-los. Per tant, bé, crec que la sensibilització i la prevenció van per aquí.

És molt important aquest comunicar, perquè també sabem que no és el mateix patir una situació de violència puntual que patir una violència cronificada. Les conseqüències que pot tenir per a un infant viure una violència puntual, en la que se li dona resposta i tot l'entorn es posa a la seva disposició per entendre el que ha viscut i per acollir el seu malestar i donar-li resposta..., gairebé sempre ens parla d'un pronòstic bo. Una violència cronificada, que no es pot explicar perquè no tens ningú per explicar-l'hi i que crea un estrès total i absolut en la vida d'aquest infant, té un pronòstic molt pitjor. Per tant, com més aviat puguem donar veu a qui sigui que és capaç d'observar una violència, un maltractament que viu un infant, millor.

Sí que és veritat que, des de l'àmbit de la violència sexual o dels abusos sexuals, a Catalunya podem estar contents del desplegament de les Barnahus. Estem molt d'acord amb aquest model. Estem molt contentes de que s'hagi desplegat aquest model. Creiem molt en aquest model. Nosaltres, com a fundació, apostem per aquest model des de fa molts anys i estem encantades de que s'hagi desplegat. Però sí que és veritat que jo crec que no es va dimensionar prou. Tenim l'experiència de Tarragona, en què l'any després de que s'havia posat en marxa tenien un tres-cent per cent més dels casos que tenien antigament. Aquest històric ens diu que quan tu fas pública l'existència d'un servei la gent va al servei, que és el que dèiem de la publicitat, no? Per tant, moltes Barnahus es van dimensionar crec que de manera ineficac o insuficient, perquè la majoria dels Barnahus estan en llista d'espera, tenen llistes d'espera llargues, la qual cosa crea una angoixa enorme en aquelles famílies que decideixen apropar-se a la Barnahus perquè tenen la sospita o la certesa de que les seves filles, els seus fills han patit una situació d'abús, i necessiten ajuda i necessiten que algú els acompanyi en tot aquest procés, no?

Per tant, sí que creiem que és molt important que les Barnahus es puguin redimensionar, es pugui pensar en quins professionals ho fan, que es pugui fer una avaluació. Ara ja porten més d'un any de servei, i crec que s'hauria de fer una avaluació molt acurada de què ha passat, de què no ha passat, dels casos que hem atès, de les situacions que ens trobem, de com podem millorar, no? És a dir, en el fons estem... Va haver-hi el primer pilot, que va ser a Tarragona, però ara a tot Catalunya, amb tota la seva idiosincràsia, no?, de grans ciutats, de ciutats més petites, de territoris més rurals, que ens pugui ajudar a dimensionar i a saber on s'han de posar aquests recursos.

Però sí que és veritat que la DGAIA, la DGPPIA no només té les Barnahus; té altres serveis, no? Té altres serveis tan importants com són totes aquelles... Bé, una qüestió que com a fundació ens interpel·la directament, que és el món de les subvencions. És a dir, aquells diners que l'Administració decideix que les entitats socials siguem les que els administrem, i les que fem activitat que sigui de servei públic. És una demanda gairebé històrica el fet de que les subvencions tinguin una

certa continuïtat i que un projecte que funciona, que està valorat, que està auditat, que té una repercussió per a la ciutadania, pugui continuar; que no estiguem cada any pendents de què podrem fer i què no, i que ho sapiguem al juny, quan ja llavors gairebé no tenim temps i gairebé ens ho aproven quan hem de justificar-ho. És a dir, és molt difícil donar un servei de qualitat quan hi ha una angoixa vital en saber si pots mantenir el teu equip o no. Crec que això..., no sé si és l'espai o no és l'espai, però les entitats que estem aquí, o que representem..., moltes de nosaltres vivim de les subvencions; no «vivim», una part de la nostra tasca es fa a través de subvencions. Intentem buscar diners per altres bandes per poder compensar i poder fer la feina que creiem que hem de fer i per a la que ens hem creat.

I, per tant, sí que crec que és interessant que es decideixi quins són aquests serveis que vosaltres considereu que són útils per a la ciutadania i que se'ns doni la possibilitat de fer bé la nostra feina. Heu de tenir claríssim que les entitats creiem en el que fem i que vam néixer per a això –vam néixer per a això. I que, bé, estem aquí, bàsicament, i que volem continuar estant-hi i que volem continuar donant aquest servei, no?

Però també hi ha altres serveis. Perquè jo he parlat, no?, de que hi ha la violència que es produeix entre menors. Per tant, si tenim violència que es produeix entre menors, resulta que també tenim menors que exerceixen violència. A Catalunya teniu un programa, a la DGAIA, a la DGPPIA, que és l'«Educant en la responsabilitat», que ha de treballar amb menors inimputables, amb un treball psicoeducatiu i de correcció i de mediació i d'intentar que tinguin una bona qualitat de vida sense caure en la delinqüència o en actes delictius. Però no s'ha desplegat territorialment. Feia dos anys que semblava que quan es desplegaven les Barnahus es desplegaria l'«Educant en la responsabilitat», i estem en el 2026 i, que jo sàpiga, encara no s'ha desplegat. Sempre hi han rumors de que es desplegarà.

És important aquest servei, és molt important. Si jo vull corregir conductes inadequades que poden arribar a ser delictives, abans dels catorze anys, millor que ho faci des d'un ambient psicoeducatiu que no des de la justícia juvenil. Per tant, tornem a la prevenció, d'alguna manera, no? I apostar per aquest servei crec que és apostar perquè la violència no s'instauri com a manera habitual de conducta d'alguns infants, que esdevindran adolescents, que esdevindran joves i que esdevindran adults. Per tant, com més aviat actuem millor per a tothom. Per tant, sí que creiem que és important.

Però com que gairebé sempre actuem de manera reactiva, llavors és quan han d'intervenir els EAIA's –que els heu escoltat abans–, quan han d'intervenir les cases d'acollida, les famílies que fan acolliment, els centres residencials –els CRAEs, els CREIs. I suposo que heu escoltat moltes entitats, i n'escoltareu, no?, com aquest sector que treballa amb aquests infants té unes condicions laborals determinades, amb unes ràtios determinades, amb uns..., bé, amb unes dificultats, no?, i amb un prestigi no massa tingut en compte; com n'és de difícil mantenir un equip, perquè hi ha moltíssima rotació laboral.

Un infant que entra en el sistema de protecció perquè ha patit maltractament familiar, perquè ha patit violència, és un infant a qui el món se li ha destrossat, per a qui confiar en el món és molt difícil. I nosaltres li demanem que confiï en aquells educadors i educadores que li hem posat –que en té uns quants, eh?, perquè hi ha diversos tornos: el de matí, el de tarda, el de nit, el de cap de setmana–, que confiï en gent, que vagis explicant la teva història moltes vegades, quan sabem que això no és adequat. I m'agradaria saber qui, de les persones que estem aquí, explicaria una història de violència viscuda a sis persones diferents en tres mesos, i com seria de fàcil, i com això repercuteix en la recuperació, i com això repercuteix en altres problemes que puguin haver sortit, no?, de nens que s'escapoleixen, d'infants que marxen. Que una gran pregunta és: a on marxen? Doncs a vegades a casa seva i a vegades a cases ocupes. I per què? Doncs perquè el sistema no té en compte que aquests infants

tenen una gran dificultat en confiar en les persones adultes. I si nosaltres no els presentem un sistema fiable, a vegades prefereixen..., lo malo conocido que lo bueno por conocer. I fugen i tornen allà on han patit, però que almenys controlen.

Per tant, entenem que moltes vegades el que necessitem, evidentment, són equips formats, equips que puguin tenir supervisió, equips que estiguin constantment formats i que estiguin assessorats, per tal d'intentar mantenir aquests equips d'una manera força més estable que permeti que els infants i els adolescents puguin entendre que el sistema de protecció és això, un sistema de protecció, i que tot el que es fa es fa valorant el seu benestar. Aquí ens trobareu a totes les entitats, sempre. Les entitats volem posar el que hem après, si serveix per a la ciutadania. Les entitats volem aportar la nostra experiència, expertesa, èxits i fracassos, el que ha funcionat i el que no ha funcionat. I les entitats el que volem i el que intentem és..., que comptéssiu amb nosaltres per repensar polítiques de prevenció, comptéssiu amb nosaltres per pensar models de formació, comptéssiu amb nosaltres en tot allò que penseu que pot ser adequat o important perquè la infància catalana sigui una infància que tingui el màxim de bona qualitat de vida. Aquí ens trobareu i aquí estem, per a això.

Doncs, moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Atès que són ja..., menys set, vuit minuts, em sembla que és més fàcil si aturem ara que si els hem d'interrompre tot just començar la intervenció.

Per tant, reprendrem la sessió tan bon punt acabi el minut de silenci, tan aviat com sigui possible per a tots plegats.

Moltes gràcies.

La sessió se suspèn a tres quarts de dotze del migdia i sis minuts i es reprèn a les dotze i quatre minuts.

El president

Molt bé, doncs reprenem la sessió tot seguit amb la compareixença, la intervenció de la representació de Save the Children.

En el seu nom, la senyora Ona Lorda i el senyor Antoni Pérez. Quan vostès vulguin, tenen la paraula.

Antoni Pérez Francès (president de Save the Children)

Bon dia, diputades. Volem agrair, en primer lloc, la invitació de la comissió a Save the Children, una organització amb cent sis anys d'història. La nostra fundadora, Eglantyne Jebb, el 1923, va redactar la primera declaració dels drets de l'infant, que constava només de cinc principis. Les Nacions Unides van adoptar el text l'any 59 i aquesta declaració va ser seguida, el 89, per la Convenció sobre els drets de l'infant, adoptada per l'Assemblea General i marc de referència actual. Vam ser a Catalunya durant la Guerra Civil i, més recentment, portem vint-i-cinc anys incidint per tal de millorar la situació de la infància a Catalunya. Actualment treballem arreu del món incansablement per millorar la situació dels infants de més de cent tretze països en contextos d'emergència i projectes enfocats a salut i nutrició, educació, pobresa i protecció.

Compareixem avui amb un doble compromís: contribuir amb una mirada experta i constructiva a la millora del sistema de protecció català, i fer-ho des d'un principi irrenunciable: l'interès superior de l'infant i el dret a créixer en entorns segurs. Ho fem també..., entenem el mandat d'aquesta comissió: analitzar el conjunt de polítiques, serveis i recursos, els processos de prevenció, detecció i intervenció, els mecanismes... (*Sona una alerta de Protecció Civil als telèfons mòbils. Algú diu: «Onades.» Remor de veus.»* Perdó. (*Veus de fons.*) Ja.

Abans, però, permeteu-nos situar com hem elaborat i donat suport al sistema de protecció i per què ens sentim interpel·lats pel debat d'avui. La dècada passada vam liderar, juntament amb la societat civil, la Llei orgànica 8/2021, de 4 de

juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència –Lopivi. A Save the Children Catalunya fa anys que treballem en i amb el sistema de protecció, des de la intervenció directa fins a la innovació i l'avaluació. Aquesta lògica és la que ha inspirat el projecte Barnahus, un model d'atenció a infants i víctimes de violència sexual que hem impulsat juntament amb la Generalitat de Catalunya i que és un clar exemple de que, quan hi ha voluntat política i social, la transformació és possible. Ara mateix, també estem implementant llars segures, una intervenció intensiva basada en trauma per preservar la unitat familiar en primera infància en risc de desemparament a Catalunya en col·laboració amb la DGPPIA.

Com que la comissió ens requereix fer una valoració general del sistema de protecció, no parlarem de cap cas concret i ens centrarem en aportar propostes per construir un sistema més protector, sostenible i transparent. En primer lloc, volem constatar la manca d'inversió suficient i, sobretot, la manca d'inversió ben orientada en els punts del sistema que eviten el col·lapse: la prevenció, el treball intensiu amb famílies, el seguiment de les mesures i la supervisió dels recursos. A Catalunya, els poders públics només destinen l'u per cent del PIB a polítiques de protecció social adreçades a infància i família, despesa sensiblement inferior a la del conjunt de l'Estat espanyol, que és de l'1,6 per cent, i notablement inferior a la del conjunt de la Unió Europea, que és del 2,5 per cent.

Ona Lorda Roure (responsable de polítiques d'infància de Save the Children)

Segons les últimes dades, també, de la DGPPIA, de novembre de l'any darrer, actualment també hi ha uns vint mil nens i nenes amb expedient obert dins del sistema de protecció, que és una dada que també és notablement superior als tretze mil que hi havia el 2016, per la qual cosa hi ha una tendència creixent de nens i nenes que estan en risc de desemparament. Ens preocupa especialment, també, que el nombre d'infants d'entre zero i sis anys amb expedients de desemparament o tutela també s'hagi incrementat en els darrers anys. I això és especialment rellevant perquè parlem de que la primera infància és la franja més decisiva per prevenir danys, cronificació de la negligència i trajectòries d'entrada al sistema de protecció.

La institucionalització dels infants també ha seguit una tendència creixent, i actualment en són 5.300 en centres residencials, que són el seixanta per cent dels infants amb mesura protectora, i, d'aquests, uns tres-cents tenen menys de sis anys. Aquesta tendència val a dir que també coincideix amb l'augment de la vulnerabilitat social i la pobresa infantil que estem experimentant a Catalunya en els últims anys. Sabem, però, que reduir el nombre d'infants dins del sistema de protecció és un repte que va molt més enllà del propi sistema i que implica molts altres sectors, com, per exemple, educació, salut –i aquí, especialment, tot el tema de salut mental és especialment rellevant–, habitatge, ocupació, justícia, immigració i els serveis socials bàsics. Per això, si volem reduir entrades i cronificació, cal una estratègia de país que actuï sobre les causes: pobresa, exclusió social, precarietat residencial, violència, addiccions, problemes de salut mental i capacitats parentals. Ara bé, precisament perquè es tracta d'un repte transversal, el sistema de protecció pot i ha de fer dues coses que són decisives: arribar abans i intervenir amb més intensitat quan encara hi ha temps i marge.

Per tant, és necessari invertir més i millor en polítiques de prevenció i de suport a les famílies. I aquí, per exemple, és clau el reforç del sistema de prestacions socials i de polítiques de transferència de rendes perquè tinguin perspectiva d'infància. Les famílies a Catalunya estan afrontant un alt cost de la criança, que nosaltres hem calculat que són uns 938 euros al mes, i tenir un sistema molt més reforçat de prestacions socials ajudaria a que aquestes famílies poguessin fer front a aquest alt cost i també que poguessin accedir a serveis d'atenció a la infància com escoles bressol, casals i activitats extraescolars, que també permetrien fomentar la conciliació familiar.

Per altra banda, com al projecte de llars segures que estem començant ja a implementar, és essencial invertir en més programes d'acompanyament intensiu a famílies amb infants en risc de desemparament. Poder atendre amb antelació aquestes situacions de risc lleu mitjançant serveis d'atenció psicològica i terapèutica pot suposar una reducció dels casos d'infants que finalment són separats de les seves famílies, tal com s'ha demostrat en programes que s'han implementat als Estats Units i al Regne Unit. També –i ja s'ha comentat– augmentar la cobertura dels serveis d'intervenció socioeducativa, ja que el nombre d'infants atesos no ha augmentat sensiblement des del 2016 i l'atenció a infants en risc de pobresa severa només arriba al catorze per cent per part d'aquests serveis.

Aquesta manca d'inversió no només es constata en la porta d'entrada, no?, al sistema, sinó també en els EAIA i en els propis recursos residencials. Els EAIA, que són la peça clau per prevenir desemparaments i promoure retorns familiars, estan infradotats, i, segons dades de la síndica de greuges, per a trenta-vuit infants amb expedient obert en el sistema de protecció, només es disposa d'un sol professional de la psicologia i la pedagogia per poder atendre aquestes famílies. Està clar que és impossible la realització d'un treball intensiu amb famílies, que impactaria de forma evident en la reducció de la retirada de tutela, doncs, amb aquesta dotació professional.

En segon lloc, si entrem a parlar ja de l'acolliment residencial, on actualment es troben la majoria dels nens i nenes tutelats pel sistema, ens trobem amb que una part molt rellevant del servei s'ha externalitzat a entitats contractades, no?, o concertades. Això en si mateix des de Save the Children considerem que no és negatiu, sinó que el tercer sector té el coneixement, l'arrelament territorial i la capacitat d'innovació. Som conscients, però, que aquest tipus de gestió implica que la transparència, la rendició de comptes i l'avaluació externa han de ser més fortes i han d'anar lligades a un altre element igualment crític, que són protocols clars i formació obligatòria i continuada dels equips que atenen la infància tutelada.

Davant de la situació que s'ha generat arran dels diversos informes de la Sindicatura de Comptes, Save the Children tenim una posició clara: calen més control i més garanties, però sense convertir aquest debat en un exercici de desconfiança generalitzada cap a les entitats ni, sobretot, cap als professionals que sostenen cada dia el sistema de protecció. Per això, a més del debat sobre la inversió, cal posar sobre la taula com es contracta, com es supervisa i com es garanteix la seguretat dels serveis externalitzats. Quan hi ha gestió delegada, el dret de l'infant a una atenció de qualitat no pot dependre del bon fer de cada centre o de cada entitat, sinó que ha de dependre d'un sistema públic amb estàndards comuns, amb protocols aplicables a tothom i amb professionals formats. Aquí la Lopivi és clara i exigeix que tots els centres de protecció han de ser entorns segurs i que, independentment de la titularitat, estan obligats a aplicar protocols d'actuació, amb actuacions de prevenció, detecció precoç i intervenció davant de possibles situacions de violència. A més, com ja he dit, la formació dels professionals és fonamental en aquest àmbit i també ha de ser una prioritat a l'hora d'orientar recursos.

Malauradament, quan aterrem a aquesta realitat, a aquestes obligacions a la realitat, ens trobem que la majoria d'infants tutelats es troben en centres residencials de grans dimensions, com els CRAE o els CREIs o els centres d'acollida, espais que clarament dificulten garantir una atenció personalitzada i una convivència, especialment quan parlem d'infants i adolescents amb trajectòries de vida marcades pel trauma. Aquesta dificultat es fa encara més evident quan la pressió assistencial és alta i es produeix una sobreocupació. I, de fet, també segons dades de la síndica del 2023, un catorze per cent dels centres tenia places sobreocupades i un vint-i-cinc per cent dels infants viu en recursos amb sobreocupació.

Davant d'aquest escenari, l'acolliment familiar és la tasca pendent d'un sistema de protecció que aspi a ser realment desinstitucionalitzador i centrat en l'interès superior de l'infant. Som conscients dels esforços que s'han fet per reforçar aquesta

figura, però, perquè això sigui possible, cal dir-ho clar: l'acolliment residencial, l'acolliment familiar, no creixerà per inèrcia. Necessita una política pública sostinguda, amb inversió i amb condicions perquè les famílies puguin sostenir l'acolliment en el temps. Si mirem aquest repte també en termes econòmics, reduir la institucionalització dels infants també suposaria un estalvi per a l'Administració, ja que el cost d'un infant en un centre residencial és deu vegades més elevat que acollir un infant en una família d'acollida.

Per últim, i no menys important, voldríem posar el focus en el suport a l'emancipació dels joves extutelats, perquè és la porta de sortida del sistema i en el moment en què es decideix si la protecció es tradueix en una transició segura cap a la vida adulta o bé en una sortida precipitada cap a la precarietat i l'exclusió. No podem traslladar als joves el cost dels errors de l'Administració quan hi ha hagut pagaments indeguts generats per disfuncions o falta de diligència i, per tant, el sistema s'ha d'esforçar en simplificar tràmits i circuits, així com garantir un acompanyament socioeducatiu als joves.

Per finalitzar, des de Save the Children valorem molt positivament els esforços i la transformació impulsada pel Departament de Drets Socials amb la creació de la Direcció General de Prevenció i Protecció a la Infància i l'Adolescència, ja que situa la prevenció com un dels eixos centrals. Ara bé, perquè no només sigui un canvi administratiu cal situar-hi els recursos necessaris i, sobretot, avançar cap a una cultura de l'avaluació basada en evidències. Insistim, a més, que aquesta transformació del sistema s'ha de fer en col·laboració amb les entitats, amb les universitats i experts, per sumar coneixement, garantir transparència i incorporar els aprenentatges continuats, posant sempre al centre els drets dels infants i adolescents.

Des de Save the Children ens posem a la disposició del Parlament de Catalunya, de la comissió i de la Generalitat per contribuir amb la nostra experiència a l'enfortiment del sistema perquè es situï al centre el benestar dels infants.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies a vostès. Tot seguit és el torn del senyor José Antonio Ruiz, en representació de la Plataforma d'Infància de Catalunya. Quan vostè vulgui.

José Antonio Ruiz Montes (coordinador de la Plataforma d'Infància de Catalunya)

Bon dia, president, diputades, diputats. Avui jo crec que és de les compareixences més complicades que m'ha tocat fer en la meva trajectòria. Crec que tots avui tenim el cor molt tocat, no?, amb el que ha passat amb els trens, amb el patiment de totes aquestes famílies i víctimes, i, a més, en un dia, doncs, una mica gris i trist. Per tant, els demano disculpes per si l'emoció m'embarga en algun moment de la meva compareixença.

Ja sabeu que la Plataforma d'Infància de Catalunya és l'entitat que aglutina més de 1.700 entitats, que, amb les intervencions que fan amb els infants, adolescents, arribem a, més o menys, 1 milió d'infants, i que el nostre objectiu principal és la defensa i promoció dels drets de l'infant i l'adolescència, actuant com a veu comuna per fer incidència política i incorporar la perspectiva de la infància en el conjunt de la societat.

Estem agraïts de que ens hagueu convidat a parlar sobre els drets de la infància, una tasca que entenem com una obligació ètica i de drets humans. Algunes de les entitats, o moltes de les entitats que ja han passat per aquesta comissió, com ara la Fedaia, Fepa, Save the Children –els companys de Save the Children–, Fundació Vicki Bernadet, formen part de la Plataforma d'Infància de Catalunya; per tant, subscrivim plenament el que aquestes entitats han expressat, perquè compartim una diagnosi comuna i uns consensos amplis que reforcen la necessitat de transformacions de fons en el sistema d'atenció a la infància.

Per començar a parlar de drets, que és el tema que ens toca, hem de dir que actualment, doncs, els drets de l'infant estan vulnerats al nostre país. Ja sabeu..., sé que sou perfectament coneixedores i coneixedors del nivell de pobresa infantil que tenim a Catalunya: un de cada tres infants es troba en aquest punt d'exclusió social. És la quarta taxa més elevada d'Europa. I és inacceptable que la pobresa, a més a més, esdevingui un fet hereditari, no? Vuit de cada deu infants vulnerables seran adults pobres, i en vuit anys –si tirem enrere vuit anys– hem incrementat en 75.000 infants el col·lectiu que ha passat a estar en aquest llindar de la pobresa.

La manca d'equitat en salut i en educació continua vulnerant els seus drets. És veritat que amb el tema de l'abandonament escolar hem millorat un tretze per cent, però encara un de cada cinc adolescents de famílies amb pocs recursos abandonen els estudis, mentre que en famílies amb recursos aquesta xifra és molt inferior, no? En l'accés al lleure educatiu les dificultats continuen: quatre de cada deu infants no poden fer cap activitat d'estiu, principalment pel cost econòmic, i un 13,5 per cent dels infants de famílies vulnerables tenen risc elevat de patir problemes de salut mental, davant del sis per cent en famílies amb ingressos alts. Així, doncs, la situació socioeconòmica continua marcant el futur dels infants. Jo sempre dic que..., o sempre diem des de la plataforma que darrere d'aquestes xifres hi han rostres, noms, històries, infants que no poden fer una extraescolar, anar de colònies, tenir una revisió odontològica, i molt menys un tractament adequat; joves que conviuen amb la desigualtat i veuen com les oportunitats s'escapen i el seu futur també.

Recolzem l'estratègia catalana per combatre la pobresa infantil 2025-2030, que es va presentar a finals d'abril, principis de maig de l'any passat –la va presentar el molt honorable president Illa–, i pensem que és una molt bona iniciativa. Però aquesta estratègia necessita accions concretes, indicadors definits, recursos pressupostaris i terminis clars. Aquesta estratègia, sense tot això, corre el risc de caure en paper mullat. Volem aprofitar també per demanar que aquesta estratègia es prengui seriosament i, a més, és necessari que hi hagi un equip darrere que realment ajudi al desplegament d'aquesta estratègia que conté diverses conselleries, no?, i, per tant, requereix un treball molt coordinat i incipient.

Amb relació a l'enfortiment del sistema de protecció i desplegament de la llei, ens agradaria dir que reconeixem la complexitat de la tasca de la DGAIA, ara DGPPIA, on cada infant i cada família requereix un acompanyament únic. El sistema actual arrossega dèficits estructurals greus, està saturat, és excessivament reactiu i encara no ha consolidat un model preventiu efectiu. Com que ens heu convidat a parlar del sistema de drets, hem de ser exigents. Els infants han de poder ser acompanyats per un sistema fort de titularitat pública que garanteixi la igualtat d'oportunitats arreu del territori. Cal una aposta real per a la desinstitucionalització, especialment en la petita infància. No podem permetre que el nombre d'infants menors de tres anys en centres s'hagi duplicat en aquests darrers quatre anys.

La idea central que volem transmetre és la urgència de desplegar plenament un instrument, que el tenim, que és la Llei 14/2010, la llei d'infància de Catalunya, la famosa LDOIA. Tot i ser una llei moderna i que ja té uns anys –quinze anys, en concret–, calculem que només s'ha desplegat un vint per cent d'aquesta llei, i sobretot la part preventiva és la part menys desplegada. Per tant, si despleguéssim aquesta part, com la llei ho contempla, segurament solucionariem moltes de les coses. Calen els recursos i la voluntat política per fer-la realitat i, a més, caldria actualitzar-la, perquè alguns temes no estan dins de l'LDOIA, pel moment i el context en què es va fer.

En conclusió, demanem una transformació real, no només administrativa. Cal passar d'un model de places a un model de servei que posi l'infant al centre, prioritant la prevenció comunitària, desplegant al cent per cent el model SIS i garantint el dret de cada infant a créixer en un entorn familiar protegit i estable.

Mirin, com a conclusió, i per acabar, voldríem expressar que estem contents i d'acord amb la transformació que s'ha iniciat a la DGAIA en aquest camí cap a la

DGPPIA. Tota la part preventiva que incorpora aquestes sigles, doncs esperem que realment ens porti a un canvi important i al treball preventiu, perquè aquest canvi no pot quedar, doncs, això, en paper mullat. És important que hi hagi un pressupost darrere, que hi hagi inversió, perquè aquest canvi realment no quedi només en un tema administratiu.

El company Antoni Pérez, de Save the Children, ja ha comentat que a Catalunya invertim un u per cent en polítiques d'infància del Departament de Drets Socials. Però és que, mireu, si anem a protecció social específica de famílies i infants, aquesta xifra cau al 0,8 del PIB. És a dir..., és que hem d'avançar, i això només es pot fer amb fulls de ruta clars. Ja sabem que segurament això no ho podem transformar d'un dia a l'altre, però hem de tenir fulls de ruta, amb una mirada clara d'on volem arribar, perquè, estigui qui estigui en el Govern, la infància ens competeix a tots i a totes, i aquí no hi ha colors. I, per tant, s'ha de fer aquest esforç, perquè, si no, perpetuarem aquesta vergonya, que sempre m'agrada dir-ho, que és aquesta pobresa infantil.

Estem preocupats també per les informacions amb relació al tercer sector social, que no ajuden ningú. Les entitats sostenen el dia a dia de la història, la vida, acompanyen milers d'infants i famílies. Està clar que és vital la transparència, el control, el bon seguiment dels serveis de titularitat pública. Per això mateix, les nostres organitzacions estan sotmeses a auditories anuals, mecanismes per detectar i actuar davant de qualsevol mala praxi. Si una entitat ha comès o comet una irregularitat, s'han de prendre totes les mesures necessàries, perquè som les mateixes entitats les primeres interessades a cuidar aquest sistema on la societat organitzada participa. A més, a Catalunya això és un gran tresor –ja ho sabeu, vosaltres ho sabeu–; aquest país té un gran tresor, que és el gran teixit d'entitats. Ara bé, els discursos d'odi i la posada en qüestió generalitzada de la feina de les persones professionals només generen una alarma social irresponsable que ens desvia de les prioritats reals: el benestar dels infants.

Mireu, nosaltres creiem en la política, creiem en els sistemes democràtics, creiem en els grups polítics i en tot el que hem constituït. I a tot arreu poden passar coses; l'important és que aquestes coses es detectin, que aquestes coses es situïn i es faci el que s'hagi de fer, però no per això deixarem de creure en la política, en els polítics i en les nostres institucions. Per tant, us demanem el mateix.

Missatge final. Des del tercer sector social, les entitats d'infància tenim l'expertesa i tenim les propostes. La protecció de la infància no és només una competència administrativa: és una obligació ètica i de drets humans. Les dades mostren un sistema, com ja he dit anteriorment, saturat, amb precarietat, amb improvisació de vegades, amb conseqüències directes sobre milers d'infants. Us volem demanar la participació de les entitats del tercer sector social en la coconstrucció de tots els models que tenen a veure amb les polítiques i les intervencions i actuacions en les infàncies. Us volem demanar comptar, sense cap mena de dubte, amb els professionals que hi intervenen, poder augmentar aquest finançament que necessita Catalunya en matèria d'infància, i que la transformació sigui una transformació real i no administrativa. La Plataforma d'Infància, que només defensa els drets de les infàncies, està a la vostra disposició per a qualsevol cosa que necessiteu. Hem de remar plegats si volem realment canviar totes aquestes situacions.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Finalment, tindran la paraula el senyor Joan Muntané i la senyora Natàlia Valenzuela, en nom i representació de la Confederació i la Taula del Tercer Sector. Quan vostès vulguin.

Natàlia Valenzuela Pulido (representant de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya)

Bon dia, president, diputat, diputades. La Taula del Tercer Sector i la Confederació, en aquesta intervenció conjunta, com a representació d'aquest tercer nivell del sector i que agrupa moltes de les federacions i de les entitats que han passat per aquesta comissió, reforçarem molts dels temes que s'han tractat durant aquesta.

Com a representant de la Taula del Tercer Sector, per posar-nos una mica en situació..., és una institució que fa més de vint anys que està treballant en la defensa dels drets socials de les persones en situació de vulnerabilitat. Aquesta Taula del Tercer Sector agrupa les trenta-set federacions de Catalunya, i en el seu conjunt estem parlant de les tres mil entitats socials que estan arreu del territori. La nostra tasca es centra en dos eixos principals: per una banda, aquesta defensa de drets, incidint perquè aquestes polítiques públiques donin resposta a les necessitats reals, com deia José Antonio, no?, d'aquestes entitats que acompanyen les persones i les famílies sabent que existeixen, i, per tant, tenim aquesta actuació en situacions d'emergència i també de poder detectar aquestes necessitats reals; i, per altra banda, un dels nostres eixos és l'enfortiment del sector. Perquè les entitats puguin acompanyar de la millor manera aquestes persones i famílies necessitem un sector fort, i aquesta és una de les nostres tasques.

Volem iniciar aquesta compareixença recuperant una demanda compartida i reiterada pel conjunt del sector: la necessitat d'una reforma profunda del sistema de drets i de protecció social, quelcom que s'ha parlat en aquesta taula durant aquest matí. Una reforma que posi les persones al centre i, sobretot, que garanteixi de manera efectiva el benestar de totes les persones que estan en una situació d'extrema vulnerabilitat. El sistema de drets socials, a data d'avui, no compta ni amb el finançament ni amb el reconeixement que tenen altres sistemes com l'educatiu o el sanitari, i aquesta és una demanda que ens heu escoltat moltes vegades i que seguirem refermant en cada espai que ens hi doneu veu.

Tenim un pilar fonamental, que és l'estat del benestar, i és una peça clau, no?, per reconduir aquesta bretxa de pobresa i aquesta exclusió, que, com totes sabem, és estructural. En aquest marc d'aquesta reforma, per nosaltres és imprescindible –i ho deien ara també les companyes de Save the Children– avançar cap a un sistema de prestacions socials. Quan diem «un sistema de prestacions socials», de què estem parlant? Estem parlant de que sigui més eficaç i més eficient, que tingui un enfocament més humà, empoderador i menys burocràtic i estigmatitzador –que això ens ho trobem cada dia en el si de les nostres entitats, no?, quin és el patir d'aquestes persones que entren en el sistema de prestació–, capaç de donar respostes àgils a necessitats urgents i, sobretot, flexible davant situacions vitals que són complexes i, moltes vegades, canviants. Per tant, necessitem aquesta flexibilitat i aquesta adaptabilitat.

En aquest procés de transformació, des de la Taula del Tercer Sector pensem i hem posat molt el focus en com la tecnologia i la interoperabilitat de les dades entre administracions han de jugar aquest paper clau per millorar aquesta atenció social. La urgència d'aquesta reforma es fa encara més evident quan posem el focus en el tema que avui ens ocupa, que és la infància i l'adolescència.

Com ja han exposat les entitats que ens han precedit, tenim un context econòmic globalment favorable, per tant, aquesta millora no arriba a tothom –tenim un problema com a país– i, sense cap mena de dubte, la infància és un dels col·lectius que queda més lluny. Com apuntava la Pincat, malauradament, Catalunya és líder a Europa en pobresa i exclusió social. El sistema és excessivament rígid, poc adaptable i complex, i, sobretot, no està revertint aquesta situació, que és el més important. Per tant, reforçar de manera decidida aquestes polítiques destinades a garantir els drets de la infància i de l'adolescència ha de ser un repte de tots –ho deien les companyes– i és una estratègia de país.

Per tant, aquest moment ha de ser també una oportunitat per revisar, corregir i millorar. El sistema presenta aquestes mancances –hi estem totalment d'acord–, però també acumula feina ben feta i compta amb grans professionals i entitats compromeses que vetllen perquè cada dia aquests drets de la infància no es vegin vulnerats. Per tant, confiança en que aquest sistema es pugui reforçar, reconeixent allò que funciona i posant-nos a millorar allò que cal canviar. I aquí les entitats ens trobarem sempre de la mà per fer-ho en aquesta coconstrucció conjunta, no?, que ha sortit també durant la intervenció d'avui.

Joan Muntané Seuba (representant de la Confederació Empresarial del Tercer Sector social)

Doncs continuem amb l'altra pota del tercer sector –parlava la Taula, i parlem des de la Confederació. Agrair-vos, primer, que ens convideu en aquest espai a donar la veu, eh?, del tercer sector, i, com deia la Natàlia, subscriuint altres que ens han precedit, perquè són socis directes nostres. I, per tant, donarem una mirada més àmplia des del tercer sector.

La Confederació, com a organització empresarial representativa del tercer sector, agrupa vint-i-dues federacions i associacions empresarials, representa tres mil entitats i 110.000 professionals, que treballen i gestionen aquests serveis socials i d'atenció a les persones de Catalunya en global i, específicament, d'infància, que és el que aquí també parlem.

Com bé saben, el tercer sector social –i s'ha anat dient– compta amb un llarg recorregut històric al costat de les persones més vulnerables del nostre país, en àmbits tan diversos com discapacitats, gent gran, infància, lleure o salut mental; una mirada àmplia que des d'aquest tercer sector es pot posar sobre la taula específicament sobre infància –alguns companys l'han precedit. Bona part dels drets socials adquirits a dia d'avui són el resultat d'una societat civil organitzada al voltant d'iniciatives socials i comunitàries que van defensar, i continuen defensant, els drets socials de la ciutadania, especialment la més vulnerable –tant el José Antonio com la Natàlia aquí ens parlaven d'aquests drets. Les entitats socials hem estat i som part intrínseca del sistema de l'estat del benestar català. Som servei públic.

Malauradament, passen els anys i les legislatures, i continua pendent avançar en el reconeixement social, econòmic i professional del sector social. Algú posava el focus que especialment en aquest moment és com bastant preocupant el que circula i el que passa i el que afecta específicament també aquest àmbit, per equiparar-lo a altres sectors –salut i educació, com parlava la Natàlia. Catalunya havia estat un territori històricament punter en el desenvolupament de polítiques socials i d'atenció a les persones, però ja fa temps que ens hem quedat enrere. Les entitats hem advertit reiteradament –i no els sorprendrem avui– que la situació d'infrafinançament crònic en la qual es troba sumit el sector és una de les dificultats, una situació que dificulta la gestió de les organitzacions, obstrueix la millora de les condicions laborals de les professionals i posa en risc la garantia de drets dels col·lectius més vulnerables del nostre país.

Som un sector intervingut –en tot cas, ho evidenciem així. I què volem dir amb això? No decidim els preus dels serveis. Encara seguim pendents de tancar uns escandalls de costos que ho defineixin clarament. No els hem tingut mai. Ara semblava que sí. Estem allà. Tampoc decidim sobre l'organització d'aquests serveis, marcats per una cartera de serveis també pendent de revisar i actualitzar. Tornem allà, no és un tema nou. L'actual és del 2010; vol dir que ha plogut bastant. I tot plegat en un context amb importants fluctuacions de determinades variables de despesa i amb la pressió incessant d'exigències normatives canviant i en constant augment. Des de la nostra vocació de servei públic, les entitats continuem oferint els serveis demanats per la societat, com es deia aquí, esperant per part de l'Administració unes necessàries actualitzacions de finançament que arriben tímidament. En aquest sentit, un pas imprescindible per a la millora del sistema de drets socials és precisament el

reconeixement de les professionals i la millora de les condicions laborals i salarials. Aquí es posava en valor –i crec que tots els que m’han precedit ho han parlat– aquest estat, i continua sent per a la Confederació la seva principal reivindicació des de fa..., bé, des de la seva existència.

A les entitats socials ens enorgulleix la vocació de les persones treballadores, perquè realment és un tret diferencial del sector, però no podem aspirar que la gent que treballi en les nostres organitzacions ho faci simplement per vocació. Cal avançar cap a una equiparació real a nivell salarial entre les professionals del sector social i les seves homòlogues de la funció pública, posant fi a una situació que, més enllà de generar un evident greuge comparatiu entre persones que realitzen les mateixes tasques laborals, ens dificulta cada cop més a les entitats fidelitzar professionals competents i captar-ne de nous –crec que s’ha anat dient aquí. La mobilitat dels professionals fa que l’atenció donada, per molta qualitat que s’hi vulgui posar per les persones que hi ha, dificulti aquestes infàncies i a totes les persones que atenem en aquest sector, especialment, per les dificultats que ja porten en si mateixes.

Patim una competència deslleial que fa que hi hagi professionals de primera i de segona, i, alhora, també serveis de primera i de segona –parlem-ne clar. A vegades, al nen, depèn d’on li toca, podríem dir, l’afecta; per sort, no pels professionals que hi treballen i pels serveis que s’han constituït des d’aquest tercer sector –però realment és així, o sembla que sigui així– per atendre uns mateixos ciutadans amb uns mateixos drets, com deien. Les dades recentment publicades pel propi Departament de Drets Socials i Inclusió reflecteixen la gravetat de la situació, quantificant la bretxa salarial en un trenta-set per cent per al conjunt del sector social i en el trenta-sis per cent per a l’àmbit concret d’infància. Vol dir que algú que treballa al tercer sector cobra un trenta-set per cent menys que algú que treballa al servei públic portat per l’Administració. És aquesta primera o segona que us deia; hi ha un trenta-set per cent de diferència.

De nou, però, necessitem passos clars i definits –perquè només s’ha anunciat; n’esperem les concrecions– que garanteixin que el finançament permet aquesta equiparació. Ens falta el quant –«quant» amb te–, quin percentatge s’aplicarà cada any. Vol dir que aquest trenta-set per cent, o comencem a caminar-hi o cada vegada hi estem més lluny. Per tant, en aquest recorregut, aquest «quant» és imprescindible. El «quan» sense te –en quants anys i començant ja aquest 2026– i el com. El sector ja no pot esperar més.

I de la mateixa manera que fem paleses les nostres reivindicacions, des del tercer sector també assumim i complim amb les degudes obligacions de transparència i control. Crec que s’ha anat dient: som els primers interessats com a responsables d’uns proveïdors de serveis públics. Les entitats estem a favor de qualsevol mecanisme de seguiment, control i avaluació que es consideri necessari. Reflex d’això és el treball intern que com a confederació s’està duent a terme i impulsant per un codi de transparència i bon govern que ens ha d’ajudar a evidenciar una execució i gestió per part de les entitats. En som les primeres interessades.

Natàlia Valenzuela Pulido (representant de la Taula d’Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya)

Per acabar, i reprenent aquesta intervenció última, volem afegir que, per avançar en aquesta cohesió social i en aquesta garantia de drets, és imprescindible que administracions públiques i tercer sector ho afrontem conjuntament. A la Catalunya dels 8 milions d’habitants, les entitats del tercer sector n’atenem i n’acompanyem més de 2 milions. Ho fem amb responsabilitat i, com s’ha dit, amb clara vocació de servei públic, amb fort arrelament al territori i amb una llarga trajectòria d’expertesa. Aquesta col·laboració publicosocial és imprescindible i ha permès construir el sistema de serveis socials que tenim avui dia.

Per tot això, reiterem la nostra disposició a les institucions del país per construir aquesta revisió nova del sistema que ens permeti una mirada compartida i de país.

Una reforma que considerem que ha de ser ambiciosa, però que necessita, com hem dit fins ara, un increment substancial de la inversió, amb participació real i efectiva del tercer sector social, que, com a agent que en forma part, és un dels diferents agents implicats. Hi insistim, les entitats socials són part d'aquest sistema i, per tant, són part d'aquesta solució.

Moltes gràcies a totes.

El president

Moltes gràcies a vostès; moltes gràcies a tots els i les compareixents.

Tot seguit és el torn dels grups parlamentaris i, en primer lloc, té la paraula, en nom i representació del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, la diputada Ennату Domingo. Quan vostè vulgui.

Ennату Domingo i Soler

Gràcies, president. En primer lloc, agrair a tots els representants de les entitats la seva compareixença. Ens han exposat les limitacions i han fet moltes de les recomanacions, que també hi coincidim en aquest moment de les compareixences, perquè hem tingut moltes entitats que han passat per aquesta comissió; també a exposar les limitacions. I, per tant, nosaltres les recollirem i treballarem per les conclusions, doncs, que sortiran d'aquesta comissió.

Jo crec que un dels missatges, o potser dels temes que hem abordat que trobo més important és precisament, doncs, el de transicionar cap a un sistema de desinstitucionalització que posi més atenció en les famílies i els joves, no? Crec que també coincidim en l'afirmació que heu fet de que la DGAIA necessita una reforma profunda, i crec que precisament per això ens trobem avui aquí, perquè un dels objectius de la comissió és fer aquesta avaluació prèvia intensa dels reptes i de les oportunitats del sistema, però també, per l'altra banda, és intentar entendre millor la magnitud i els responsables de les possibles irregularitats que han estat d'alguna manera analitzades en diversos informes i també auditories internes del Departament de Drets Socials. Les diverses entitats que han passat per aquesta comissió han fet una anàlisi demolidora, diria, de l'estat de desbordament i precarietat que pateix el sistema. Heu parlat de les condicions precàries de treball de les professionals, d'aquesta manca de finançament, dels recursos que van destinats a garantir els drets dels infants.

Jo he preparat preguntes, escoltant-vos a cadascú, per poder aprofundir una mica més en les intervencions que ens heu fet. Específicament a la senyora Pilar Polo, a mi m'agradaria si pogués explicar una mica més per què ha iniciat la seva intervenció dient que la mirada paternalista hauria de canviar, no? Aquí al Parlament ens han vingut a visitar famílies a explicar-nos els seus casos, en què precisament aquesta perspectiva paternalista ha causat errors per part de l'Administració a l'hora de determinar si un infant ha d'estar, doncs, en situació de tutela o no. Hi han molts casos, quan l'error s'ha fet, que els infants han tornat a les seves famílies, però no hi ha hagut suficient explicació o acompanyament a les famílies. I, per tant, a mi m'agradaria..., si ens pogués explicar quina hauria de ser la resposta de l'Administració en casos així, o sigui, quines mesures de reparació s'haurien de pensar o plantejar en casos d'error. I també perquè aquest procés justament genera un debat molt més extens en què ens preguntem si aquest procés hauria de ser judicialitzat, o sigui, que un jutge hauria d'intervenir per poder dictaminar si un infant està desemparat o no, per enfortir una mica més i evitar aquests possibles errors de l'Administració.

Després, també, des de Junts vam registrar una pregunta escrita al Govern sobre els canvis en les plantilles de professionals dels Barnahus a Tarragona, arran, doncs, dels canvis que s'havien fet, en què hi havien denúncies explicant que alguns professionals dels que entren als equips no tenen l'especialització, l'expertesa suficient en la protecció de la infància i l'adolescència. I el departament ens va informar que precisament el problema és en els canvis que s'han fet dels professionals tècnics al departament i que, per tant, hi han cinc professionals que no tenen l'especialització,

però que s'està treballant per millorar el seu coneixement. La nostra pregunta seria si teniu propostes... Abans heu parlat sobre dotar els ciutadans d'aquest coneixement per saber on anar quan detecta, una persona, que un infant necessita ajuda. Però a on hauria de ser la prioritat d'aquesta formació, no? Entenem que també ha de venir per part de l'Administració; també s'ha de dotar professionals que entenguin com prevenir les violències, i no només fer feines més tècniques i administratives.

Als altres representants ens agradaria preguntar-los si poden aprofundir una mica més en la valoració que fan de la reforma de la DGAIA; si pot ser, explicar una mica més quines aportacions han pogut fer en aquesta reforma. També tenim el dubte de... Hem dit que hi havien protocols interns i, d'alguna manera, moltes exigències que han de seguir les entitats per poder complir amb nivells de transparència. Teniu propostes per...? Bé, quines propostes feu per millorar, doncs, precisament el control, la comunicació amb la DGAIA? O sigui, aquí veiem que part de les irregularitats venen degut a que no hi ha bona comunicació entre les entitats i la DGAIA.

I acabo. L'última pregunta és simplement com empoderem els infants i els joves perquè puguin tenir més control d'aquest procés de reforma o que puguin participar en la reforma de la DGAIA, i en especial, sobretot, els joves extutelats, en aquest cas, perquè també heu parlat del suport insuficient que reben aquests joves.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit, en nom del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula l'honorable diputat Joan Ignasi Elena. Quan vostè vulgui.

Joan Ignasi Elena Garcia

Moltes gràcies. I gràcies per les seves intervencions i per la feina que fan cada dia. Han subratllat vostès que són un patrimoni, les entitats del tercer sector, les entitats socials, i, efectivament, ho són. Però també voldria subratllar alguna cosa més. Molts dels serveis públics i dels serveis i dels drets que s'estan protegint en el nostre país en molts àmbits neixen de la iniciativa social. No és que l'Administració els prestés i els deixés en mans de les entitats, sinó que van néixer a iniciativa de famílies, d'entorns, de gent..., d'activistes, de persones que creien en unes determinades coses o unes determinades necessitats que s'havien de cobrir. I, per tant, aquest agraïment des de l'Administració, des dels responsables polítics, el volem fer i el volem subratllar. Són imprescindibles, i la feina que fan també ho és. La senyora Lorda ha fet un comentari amb relació a això: transparència, tota; control, tot; rigor, tot, com també a l'Administració, però no qüestionament generalitzat de la feina que es fa. I, en aquest sentit, doncs voldríem, des del nostre grup, agrair la feina que fa el tercer sector, les entitats, que ens sembla que és imprescindible per al nostre país.

Prevenició. I, en aquest sentit, doncs, la reforma va en aquesta direcció, de la DGPPIA. Però, efectivament, la prevenició comporta detecció de més casos. Perquè no és que hi hagi més situacions de violència –i jo, això, en l'experiència passada al Departament d'Interior, els ho puc assegurar també–, no és que hi hagi més violències com més se'n detecten, és que es detecten les que estaven amagades, no? I, en aquest sentit, hem de ser coherents que quan es presta un servei segurament després queda col·lapsat, i queda col·lapsat perquè la gent es sent cridada..., les persones vulnerables, les persones que pateixen es senten cridades a ser protegides, perquè pensen que poden ser, efectivament, protegides. En aquest sentit, l'Administració ha de fer el que està fent i, alhora, amb l'altra mà, posar els recursos i dotar amb els recursos necessaris per cobrir aquestes deteccions que es van incrementant, per reduir la xifra negra de tantes vulnerabilitats que pateixen els infants del nostre país.

En els canvis de la DGAIA hi han participat? En quina mesura hi han participat? Han establert mecanismes de seguiment amb el departament sobre com va evolucionant aquest canvi i aquesta transformació? Creiem que sí, però és bo que també, doncs, ho posin de manifest.

Amb relació a l'equiparació salarial, té a veure no només amb una qüestió de justícia, sinó també amb una qüestió d'estabilitat. El sector social, una de les coses que pateix és una inestabilitat en les seves plantilles, un canvi permanent que afecta la prestació del servei. I això també té a veure amb un altre element, en alguna mesura –en algunes de les convocatòries em consta que els darrers anys s'ha intentat resoldre–, que és aquest permanent dubte de si aquest servei, aquest projecte, l'any següent seguirà funcionant. Em sembla que algunes de les convocatòries s'ha mirat d'allargar-les a dos anys, que permetin donar una certa estabilitat, i crec que és bo caminar en aquest sentit.

Es parla del Barnahus. És un cas claríssim d'èxit que alhora exigeix a l'Administració redoblar esforços perquè la seva creació ha provocat una allau de peticions. Això vol dir que anem bé i que és el camí i que és l'aposta intel·ligent, però això vol dir també reforçar-la. I voldríem preguntar-los quins altres instruments creuen que poden ser necessaris per fer aflorar, no?, per anar fent aflorar casos, aquestes llistes negres.

I, finalment, perquè se m'ha acabat el temps, la senyora Polo feia referència a que, malauradament, les violències són transversals, diguem-ne, no?, no coneixen de classe ni coneixen d'edat. I, efectivament, hi ha gent que no és mirada i és vulnerada. Quin és l'espai en el que es pot intervenir? Perquè aquestes persones que no voregen, diguem-ne, l'Administració pública, és a dir, cap professional que observi pot arribar a ells. Quins mecanismes, quins instruments ens podem dotar amb major eficàcia per poder-hi arribar i que sentin aquesta possibilitat de reclamar?

Disculpi, president. I gràcies, de veritat, per la feina que fan.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit és el torn de la excel·lentíssima diputada Lorena Roldán. Quan vostè vulgui.

Lorena Roldán Suárez

Sí; moltes gràcies, president. En primer lloc, doncs agrair la compareixença de les entitats que ens acompanyen en aquesta sessió d'avui. Jo he de dir que, tot i que de les problemàtiques hem tingut oportunitat de parlar-ne també en altres espais d'aquest Parlament, com, per exemple, la Comissió d'Infància o a Drets Socials, amb algunes de les entitats també hem tingut oportunitat de reunir-nos-hi també personalment; amb les que no, hi estem a disposició, evidentment, perquè tracten temes molt sensibles i que, a més, ens preocupen i ens ocupen.

I he de dir que soc nova en aquesta comissió, per tant, no he pogut seguir les sessions anteriors, però sí que hi ha una cosa que m'està sobtant moltíssim. Això és una comissió d'investigació per uns fets molt concrets que han passat i que tant de bo no haguessin passat. Però sí que és veritat que jo crec que les problemàtiques i les temàtiques que estem tractant avui aquí ultrapassen l'objectiu d'aquesta comissió. I em pregunto si no hem de fer una comissió d'estudi per parlar precisament del que ha passat a la DGAIA i de com podem prevenir que això no torni a passar.

Perquè és cert que ara mateix tenim una nova direcció general. És encara recent; per tant, no podem avaluar tampoc què impliquen aquests canvis. Però jo –i ho vam dir en el seu moment– molt em temo que la problemàtica és tan gran, que portem arrossegant problemes estructurals des de fa tant de temps que potser un canvi cosmètic administratiu en la direcció general no és suficient. I, per tant, jo obro aquest debat de si no necessitem una comissió d'estudi per parlar d'aquest tema, perquè realment estem treballant amb material..., el més sensible que hi ha, que és la nostra infància, i crec que això, doncs mereix tots els nostres esforços com a Parlament i com a grups parlamentaris.

Per tant, més enllà de parlar del que ens ha portat avui aquí, en aquesta comissió d'investigació, com s'han tractat altres temes, jo la meua intervenció també la portaré per aquí i ja tindrem ocasió de parlar d'aquestes altres qüestions. De fet, deia la

senyora Polo que no sabia si aquest era l'àmbit per parlar de segons què. És l'àmbit que us han donat i, per tant, feu bé d'aprofitar-lo. I crec que nosaltres, doncs, també hem d'agafar totes aquestes propostes que heu fet.

A mi m'agradaria saber si hi ha alguna mena d'interlocució freqüent, i que sigui fixa, amb el departament, en aquest sentit, i amb la direcció general, no només sobre això que ha passat, sinó, hi insisteixo, sobre els canvis que cal fer. I, sobretot, perquè m'ha sobtat, per exemple, aquesta proposta que feia també la senyora Polo del telèfon d'infància, que no costa calés, que és, bé, donar la informació allà on toca. I a mi m'estranya que això no se li hagi ocorregut –em perdonareu–, doncs, a algú del departament. I per això pregunto si teniu aquests espais d'interlocució tant amb la direcció general com amb la mateixa conselleria.

Hi han temes, també, com a tots els programes, que no s'estan desplegant, i, de fet, fa molt de temps també que ho estem denunciant des de la comissió. I això també és un tema de voluntat política. Sabem que estem també en una situació pressupostària complicada, vull dir, no tenim calés o no els tenim per a allò que toca. Però sí que és cert que a vegades, doncs, hi han qüestions, hi insisteixo, que no necessiten aquest pressupost, sinó que és més voluntat, sobretot per escoltar els professionals, que sou els que esteu treballant a peu de carrer dia a dia.

Aprofito també això per..., crec que era l'Ona que deia que no s'han d'estigmatitzar les entitats, o fins i tot José Antonio, que tu deies, no?: «Passen coses a tot arreu.» Sí, passen coses a tot arreu. Evidentment, que hagi passat un fet puntual no vol dir que –i acabo, molt ràpid– totes les entitats estiguin implicades en aquesta qüestió, ni molt menys. Ho he dit també en l'anterior sessió, en l'anterior compareixença: sobretot jo crec que us hem d'agrair la feina que esteu fent des de les entitats, perquè treballeu amb molta precarietat, amb un model que no respon a les necessitats, sense finançament, moltes vegades sense saber si compteu amb els recursos o no, perquè, bé, les dates van com van. I, per tant, sí que vull deixar molt clar que el fet que nosaltres insistim en aquesta investigació no vol dir que s'hagi d'assenyalar o d'estigmatitzar les entitats. Nosaltres som defensors plenament de la col·laboració publicosocial, perquè és que, a més a més, sense les entitats aquí no ens en sortiríem. Per tant, això també vull deixar-ho molt clar.

Hi ha moltes coses –ha sonat ja el rellotge–, però em quedo amb això de que pensem si no hem de fer, doncs, aquesta comissió d'estudi. I nosaltres, des del Grup del Partit Popular..., i a mi sí que, ara quan acabi la comissió, m'agradaria parlar amb vosaltres per poder fer una ronda de reunions més particulars, per dir-ho d'alguna manera, perquè han sortit temes avui aquí que són molt preocupants, sobretot tot el tema de la violència amb els infants i també –i això també ens ho va dir la síndica de greuges en el darrer informe d'infància– tot el tema de la institucionalització, sobretot amb menors de zero a tres anys, que ens preocupa moltíssim, per veure com podem transformar aquestes propostes i aquestes idees que vosaltres teniu en iniciatives parlamentàries.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit és el torn del Grup Parlamentari Comuns. Té la paraula la diputada Núria Lozano. Quan vostè vulgui.

Núria Lozano Montoya

Sí; gràcies, president. Moltes gràcies a les entitats compareixents per compartir les seves reflexions i aportacions, però sobretot per la tasca quotidiana que desenvolupen, efectivament, prou coneguda i prou ben valorada per les integrants d'aquesta comissió d'investigació.

Estem d'acord en que cal impulsar una transformació profunda del model de protecció si volem garantir l'exercici dels drets dels menors amb prou recursos adaptats a les seves necessitats. I és veritat que la bretxa pressupostària existent entre drets

socials i les altres potes de l'estat del benestar, doncs no facilita precisament la situació, sobretot tenint en compte la situació d'infància, donada la falta de polítiques específiques; que el nostre grup està determinat a superar-ho amb la nostra proposta de prestació d'infància al marc de la reforma de la renda garantida de ciutadania

Si volem assegurar el benestar físic i emocional calen centres amb dimensions més humanes que afavoreixin una atenció més personalitzada i models d'acollida en entorn familiar, com feia la sindicatura de greuges, també, al seu informe de l'any 2024, evitant també la institucionalització dels menors de sis anys. Però està clar que no podem fer-ho si no sabem què ha fallat. I aquesta comissió ha de servir també per a això, per deixar de ser part del problema i esdevenir part de la solució.

Entenem que, en aquest objectiu, les famílies haurien de ser aliades del sistema de protecció. I coincidim amb vostès en la necessitat de poder fer una tasca de prevenció i d'acompanyament a la família amb els programes que comentaven. A aquest respecte, doncs, amb programes als centres, amb els pares i mares com a part activa, per fer possible un retorn al més aviat possible a l'entorn familiar, naturalment, un cop garantit un vincle sa i amb adequades competències parentals. Però també perquè hi ha una necessitat especial pel que fa a la falta d'Evamis i també de desemparaments d'urgència. Com consideren vostès que es podria cobrir aquesta necessitat?

I una inquietud sobre com garantir els drets fonamentals d'aquests menors, tenint en compte les estadístiques, doncs, d'abús a infants i a adolescents –les xifres de la Barnahus son absolutament il·lustratives al respecte– i que la falta de recursos a què es referien no permet establir vincles duradors entre el personal dels centres i també el personal de les EAIAs i aquests menors, per tal de que puguin obrir-se i compartir amb ells les seves problemàtiques i les seves dificultats. En aquest sentit, s'ha fet referència, en sessions precedents, a la necessitat de recursos i circuits específics per a les víctimes de xarxes criminals i els dobles circuits que, *de facto*, també es produeixen pel que fa a menors migrats en situació de desempara. Si podrien compartir la seva opinió sobre aquestes qüestions.

Una altra possibilitat interessant és també la promoció de les famílies d'acompanyament a què vostès feien referència. També les famílies col·laboradores. Què els hi semblaria aquesta figura? Com millorarien la cobertura dels programes d'emanipació perquè cap menor quedi exclòs d'aquests? Som conscients de la burocràcia de la legislació en matèria de contractació; ens amoïna, i no poc, la gestió. Però ens amoïna, sobretot, perquè pensem que cal poder atendre l'urgent sense descuidar l'important i, per tant, guanyant agilitat per no deixar cap menor en situació de desemparament, per no haver de triar entre protegir el menor i seguir amb els tràmits burocràtics corresponents. I, al respecte, com evitarien o com consideren vostès que es podrien evitar les disfuncions i irregularitats en la gestió de prestacions econòmiques i d'habitatge adreçades a persones extutelades? I si consideren necessaris mecanismes de protecció legal i acompanyament per als professionals que puguin alertar sobre aquestes o altres irregularitats, i, en cas afirmatiu, sobre quines qüestions i amb quines característiques?

I, ja per acabar, dues qüestions. És clar que cal millorar les condicions laborals i salarials del personal de les EAIAs i del personal d'infància; en general, també perquè la seva estabilitat és necessària per a aquests vincles de confiança a què feien referència, però sobretot perquè el personal també té drets, i un servei de qualitat passa també per garantir els drets del personal que desenvolupa les seves tasques al respecte.

I parlaven també del desplegament del sistema SIS als municipis. Quins elements de transparència i finançament consideren necessaris per reforçar els recursos específics destinats a la prestació d'aquests serveis bàsics? Per dotar també de capacitat de planificació compartida i recursos via contracte programa, tenint en compte el plantejament que tenim a hores d'ara respecte al contracte programa, simplement de

pròrroga d'aquest, però ni tan sols d'actualització econòmica i, efectivament, sense actualització de cartera de serveis ni un escandall clar de costos respecte als serveis que es proporcionen.

Moltes gràcies.

El president

Moltes gràcies. Tot seguit és el torn de la Candidatura d'Unitat Popular. Té la paraula la diputada Pilar Castillejo. Quan vostè vulgui.

Maria Pilar Castillejo Medina

Gràcies. Gràcies també per les intervencions, per acompanyar-nos en aquesta comissió d'investigació. A veure si trobem un sistema per a la DGAIA que acabi funcionant i que acabi protegint realment els infants, no?, perquè veiem que aquesta manca de recursos actuals en el fons el que comporta és aquesta desprotecció, a la pràctica, dels infants. Doncs moltes gràcies per venir i ajudar-nos en aquesta complicada tasca.

Us han fet moltes preguntes. Miraré de no repetir-ne cap i que sigui més profitosa la intervenció que podreu fer després. Ens deia la representant de l'entitat de Vicki Bernadet que la prevenció no té foto, no?, i que per això, doncs, realment es fa potser menys feina de prevenció. I comentaves també que si s'estava avaluant... Crec que et feies una pregunta tu de si s'estava avaluant. Jo crec que realment es fa molt poca avaluació de la prevenció perquè es fa molt poca prevenció. Llavors, si poguéssim parlar una mica més d'aquest tema, no?, de com podríem avaluar aquesta prevenció. Entenc que quan parlem de prevenció a la infància –i ho heu dit al llarg de totes les intervencions– no hem de parlar només de com fem prevenció amb la detecció de casos de desprotecció dels infants, perquè sovint van molt més enllà d'estrictament això, sinó de tota aquesta prevenció per crear un sistema com més segur: famílies més segures, entorns socials més segurs al voltant de l'infant. Com podríem avaluar aquesta prevenció?

Crec que en el sistema de detecció sí que –i ho hem comentat també amb l'anterior...– cada vegada, doncs, potser és on més recursos s'estan posant, però després tenim també el gran forat amb la intervenció, on la manca de recursos es veu clar; bé, en molts dels exemples que heu anat dient al llarg de les vostres intervencions.

Parlàveu que..., Save the Children explicava... Diu: «al final...» –l'última conclusió que deia l'Ona, no? Diu: «Esperem que la DGPPIA on ha d'avançar és que al final...» Heu fet un recorregut jo crec que molt breu, però molt clar de totes..., on hauríem d'anar posant... Diguem-ne, hem de posar més recursos, no?, perquè aquesta cobertura no és suficient per a tothom. Hem de posar-hi més recursos, hem de donar més control i més avaluació i hem de posar-hi més transparència. Resumidament, creieu que el model que està desenvolupant la DGPPIA va en aquest sentit? Creieu que n'hi ha prou amb les modificacions que s'estan explicant, per avançar justament en això: posar més recursos, en tenir més control i avaluació i en tenir més transparència?

Parlava després el representant de la Plataforma d'Infància de Catalunya de que en realitat potser és tan senzill com passar..., o tan complicat com passar d'aquest model de plaça a un model de servei. Crec que resumeix molt bé cap a on hauríem d'anar. I també li volia preguntar el mateix: si creu que aquest nou sistema que està desenvolupant la DGPPIA ens farà avançar en aquesta evolució del sistema; que al final és el que hauríem de fer, no?, posar l'infant al centre i avançar en aquest model de què és el que necessita i quins recursos li posem, i no, doncs, aquesta plaça i com doto la plaça econòmicament.

Per últim, nosaltres estem totalment d'acord que caldria concretar com avancem en l'equiparació salarial dels treballadors del tercer sector, no només per les condicions laborals i dels treballadors en sí mateix, que jo crec que és important, no?, que tinguem un sector reconegut i ben pagat, sinó també pel que expliquem de que això redundarà en una major protecció per a l'infant. Un professional que realment s'hi

pugui dedicar, que evitarà rotacions, que seran referents, que tindrà aquest prestigi, doncs crec que és important en els dos sentits i, per tant..., només volia fer esment d'això, no?

Però jo, parlant del tercer sector, i des de la CUP, que defensem fortament uns serveis públics molt forts, eh?, nosaltres sí que creiem que el tercer sector aporta riquesa, que són un tresor que tenim com a societat catalana, i que cal un tercer sector fort. Ara, també creiem que, perquè aquest tercer sector sigui fort, requereix tornar-se a guanyar la confiança, sobretot, en els temes de la infància, doncs, perquè ara mateix la realitat ens ha fet qüestionar molt tot el sistema del tercer sector com a protecció de la infància. I, llavors, necessitem recuperar aquesta confiança. D'una banda, evidentment, hi ha una feina que és de l'Administració, que ha de fer més control, que ha de fer més inspeccions, que ha de tenir un seguiment. Per mi això és evident, que cal reforçar tota aquesta part.

Però també crec que per tenir un tercer sector fort cal que aquest sector estigui net, que hi hagi transparència no només de cara a la gestió futura, sinó també transparència en allò que ha passat i que al final, una mica, és el que ens ha portat fins aquí, no?, amb allò que ha sortit als informes de la Sindicatura de Comptes, amb allò que denuncia la sindicatura de greuges, i que al final cal també que hi hagi responsabilitats d'allò que ha passat, diguem-ne. Fem net, busquem qui ha estat responsable i depurem aquestes responsabilitats. Sembla mentida que en un sistema que vol ser transparent, que vol que funcioni bé, que diem que té la confiança de la gent, doncs qui fa una..., no?, qui alerta sobre coses que estan passant, incorrectes, acabi sent una persona protegida, perquè, si no, no pot tornar..., no pot tenir garanties sobre...

El president

Hauria d'anar acabant, diputada.

Maria Pilar Castillejo Medina

Sí? Perfecte. Llavors, només amb això. Jo crec que el tercer sector ha de ser potent, però crec que cal transparència també amb el que ha passat i que fem net. I si penseu que estem avançant en aquesta línia.

Gràcies.

El president

Moltes gràcies. Finalment té la paraula, en nom del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, la diputada Mónica Ríos. Té la paraula.

Mónica Ríos García

Moltes gràcies, president. Bon dia a tothom. Bé, moltes gràcies a la senyora Polo, al senyor Pérez, la senyora Lorda, el senyor Ruiz, la senyora Valenzuela i el senyor Muntané. Sempre sabem, no? –i hem treballat plegats en moltes qüestions–, que estan a disposició i avui s'han tornat a oferir. Per tant, el nostre agraïment per la tasca que fan, pel dia d'avui i per aquest oferiment, una altra vegada, per poder treballar plegats, sobretot en l'àmbit de la infància, que és el que ens ocupa i ens preocupa.

La senyora Polo... Clar, la Fundació Vicki Bernadet, bé, ha centrat una mica..., sí que acota una mica l'àmbit en el tema de l'abús sexual infantil, no?, que és lo que treballen. He vist que..., vaig estar mirant, informant-me una mica, i hi han unes dades que son bastant esfereïdores. En l'àmbit de la infància, totes tenim dades, malauradament, esfereïdores, però en l'àmbit de l'abús sexual a la seva web posa que un de cada cinc nens i nenes pateixen abús sexual abans dels disset anys, i el noranta per cent no ho diu fins a la vida adulta, a més a més, vull dir... Tenint en compte, també, que parlem moltes vegades que l'abús sexual normalment, malauradament, es dona als entorns familiars o de coneixença, persones que són conegudes, i tenint en compte que les seqüeles que pateix una persona quan pateix abús sexual segurament són per a tota la vida..., vull dir, tu pots acompanyar, pots tractar, però allò

queda..., diguem-ne, et quedes marcat, eh?, psicològicament, vull dir, són qüestions molt complexes i molt greus, les conseqüències que se'n deriven, evidentment.

Avui parlem d'atenció, eh?, amb serveis, etcètera, però jo també voldria posar una mica com a pregunta què podem fer per anar a l'arrel del problema, no? O sigui, tenim unes dades molt greus, i crec que també és important..., que suposo que va tot lligat amb el marc aquest de prevenció que heu compartit, o han compartit tots els compareixents, vull dir, aquest increment o aquesta aposta per polítiques preventives. Però en el cas aquest concret de l'abús sexual, què podem fer amb prevenció perquè no haguem d'actuar, no passi, no? Tot i que també parlem de serveis per actuar i abordar aquesta problemàtica, crec que també és important pensar-ho en aquest sentit.

Vostè –ja ho ha comentat una diputada, no?– parlava de que no té foto. És veritat, la prevenció no té foto. I, a més a més, jo ho dic d'una altra manera, però dic que és intangible. Tu en política dius que faràs un edifici, el construeixes i el veus. I aquestes polítiques... I a més són de llarg recorregut, vull dir, no són d'un dia per l'altre. Són qüestions que..., és com de formigueta, no?, per després tenir uns resultats. Però jo també soc molt defensora de les polítiques preventives com a eines més de futur, perquè després, a més a més, t'estalvies de fer segons quines actuacions, no cal que intervinguis en segones actuacions perquè has evitat el fet que les provoca.

Bé, parlava dels Barnahus, que hi ha increment de casos. Bé, és veritat que és un bon servei, no? I també aquí donar les gràcies a Save the Children, perquè hi va estar molt implicat i va ser part fonamental en la creació d'aquest servei. Bé, que s'han incrementat els casos. Bé, cal, evidentment, reforçar-lo. Però, bé –entre cometes–, és un «bon» senyal, no?, perquè hi estem actuant.

També parlava sobre les subvencions, que cal una estabilitat amb les entitats. Això ho manifesten totes les entitats amb les que parlem, eh?, que cal..., per aquesta incertesa a l'hora de poder tirar endavant projectes, i fins i tot jo sempre dic que..., fins i tot d'innovar, perquè si no tens els recursos per fer lo que estàs fent assegurat, molt menys t'embarcaràs en fer innovació. Que a Catalunya, que som molt potents en aquest sentit, doncs, en aquest sentit, si no hi ha una estabilitat, coartem aquesta iniciativa, que crec que és molt important. És veritat que, en aquest sentit, eh?, s'està treballant amb la llei d'instruments de provisió, vull dir que aquesta serà..., precisament per a això, eh?, per dotar el sistema d'un marc d'estabilitat amb una xarxa de proveïdors estable i un marc jurídic robust que ho reguli. Vull dir, això s'està treballant des del Parlament.

També han parlat –i això ha sigut compartit per molts dels compareixents– del tema de l'equiparació salarial. Estem totalment d'acord en que hem de caminar. Al desembre vam presentar l'informe d'impacte –que també se n'ha parlat– econòmic, d'aquesta bretxa salarial del trenta-set per cent. No només això; també condicions laborals. Vull dir, parlem de salaris, però jo crec que ha d'anar més enllà, no?, que es puguin també promocionar en la tasca que fan, perquè sabem que és un factor cabdal, en l'atenció social, aquest vincle, no?, que fa que puguis treballar amb aquella persona. Si no existeix aquest vincle, a vegades és molt difícil abordar segons quines qüestions que s'han de tractar.

També, en aquest sentit...

La vicepresidenta

Diputada, hauria d'anar acabant.

Mónica Ríos García

Ostres, ja? (*Rialles.*) M'he quedat amb el primer! Bé, doncs, en tot cas, compartim tot el que han manifestat. Sobretot –i ja per acabar, eh?– a nivell general parlarven d'aquesta millora en les prestacions. I és veritat que el Govern parla d'un model de garantia d'ingressos a nivell general, però també, no?, a nivell de famílies, que crec que també és un tema cabdal avui.

I ja acabo. Sortia a un estudi d'Oxfam Intermón..., que parla de que els milmilionaris guanyen en un dia el que guanyen 1 milió de persones de la població. I, a més a més, que han incrementat un 13,6 per cent aquesta riquesa per sobre de lo que ha crescut l'economia espanyola. Ho dic perquè..., és un altre debat, potser, però crec que també és un debat que hauríem de tenir, important, per a aquesta redistribució de la riquesa, que segurament, bé, ens ajudaria a pal·liar molts dels problemes o les problemàtiques que estem parlant avui.

Moltíssimes gràcies.

La vicepresidenta

Gràcies, diputada. I, un cop finalitzades les intervencions dels grups parlamentaris, seria el torn de resposta, un altre cop, dels compareixents.

Seguiríem l'ordre inicial, i ara seria per un temps d'uns set minuts; serem flexibles, entenent la quantitat de preguntes plantejades. I en primer torn tindria la paraula, en representació de la Fundació Vicki Bernadet, la senyora Pilar Polo.

Pilar Polo Polo (responsable de relacions internacionals de la Fundació Vicki Bernadet)

En set minuts és una mica difícil donar resposta a tot el que plantejàveu, perquè, a més a més, són temes *de hondo calado*, que es diu, no?, és a dir, són temes com realment importants.

La mirada paternalista té molt a veure amb una forma d'entendre molt personal la vida, i no d'una manera com comunitària o comuna o amb saber compartir. Jo crec que en el món de la infància... Cadascú té la seva experiència de vida, tant familiar com d'infància. I sembla com que la teva experiència de vida és llei. I no és veritat: és la teva experiència de vida, no? I, al final, els professionals que estem treballant en el món som persones que tenim la nostra experiència de vida. Llavors, el que jo crec que és molt important per no tenir actituds paternalistes és tenir una base científica i de saber compartit, basat en evidència i basat en el saber acumulatiu, que ens permeti prendre decisions.

Cada família és un..., un satèl·lit, no, és un univers en si mateixa, amb polítiques familiars, amb maneres d'entendre el món, amb valors, amb religió, amb cultura, amb tot. El límit està en el benestar de l'infant. I, a partir d'aquí, no és el que jo penso que és bo o és dolent –perquè jo no sé què és bo i és dolent–, sinó el benestar en el que..., la ciència, el saber ens diu què és el que pot propiciar un benestar per a aquest infant. A partir d'aquí, acompanyar.

Jo sempre dic que treballar on treballo m'ha ensenyat que no s'ha de mentir. La nostra entitat treballa l'abús sexual infantil, que està basat en el silenci i en la mentida. I, al treballar on treballo, suposo que el gran aprenentatge de vida que m'emporto de la meva feina és que no s'ha de mentir. I quan un s'equivoca –parlava dels errors, no?, a l'hora de prendre decisions sobre la tutela o sobre el desemparament– s'ha de dir. «He estat massa curosa, potser, en la meva feina i potser m'he equivocat. Com a família, què necessiteu?» Jo crec que no costa res dir que t'has equivocat i que pots buscar solucions a partir del que has fet. Com s'ha de fer? Acompanyant.

Jo, que em dedico bastant al treball comunitari..., quan un cas d'abús esclata en una comunitat, que fa molt de mal, agraeixen molt que t'asseguis i els preguntis: «Com està?» És una pregunta molt simple. Però jo recordo haver treballat en una situació en una escola que es va haver..., bé, es van reproduir diverses coses. I de cop vaig anar a parar a un grup de famílies, i la primera cosa que..., vaig seure i vaig dir: «Com esteu?» I em van dir: «Ets la primera persona que ens ho preguntes.» Llavors, a vegades restaurar és preguntar «com està?», és no posar-te l'escut de professional, en el que jo ho sé tot, sinó de «bé, jo soc professional perquè tinc unes tècniques que tu, família, no tens».

Això és el que ens separa, el món professional del món que no és professional: tu tens unes tècniques, i jo les poso a la teva disposició. Jo tinc uns estudis, una

experiència, i tot el que he après ho poso a la teva disposició i treballem plegats. Jo crec que, quan hi ha un problema, l'única forma honesta –que la paraula «honestat» l'hauríem de fer servir més– de tirar endavant és: com ho fem plegats? Jo t'ho puc explicar, el que tenim, el que fem, el que acostuma a passar si fem les coses malament, i què passa si les fem bé, o creiem que les fem bé. I anem reavaluant. D'acord? Jo sempre dic que m'encantaria tenir un llibre màgic en què hi hagués receptes, perquè quan es parla de persones és superdifícil i quan es parla de violència la cosa es complica.

Em salto un moment..., però me'n vaig, ara que parlava de violència, amb el que la diputada Núria Lozano comentava, que era el tema de l'explotació i de les xarxes. Realment, aquí és un tema interessant, perquè crec que hi ha un problema lingüístic. Ara parlem de violències, i cada violència és específica i cada violència té el seu nom. I crec que en una de les qüestions que ens estem perdent és en el fet de voler parlar de violències com si fos una unitat. És a dir, quan parlem d'abús sexual a l'entorn familiar i a l'entorn de confiança, parlem d'una cosa molt concreta; quan parlem d'explotació i quan parlem de tràfic parlem de màfies, que demana una intervenció molt concreta, policial, i una intervenció moltes vegades basada en el desarrelament total d'una persona que no tindrà xarxa de cap tipus. I això demana una intervenció dels professionals..., jo, personalment, no m'atreiria a treballar amb persones que venen del món de l'explotació sexual o del tràfic, perquè se m'escapa.

Jo porto vint-i-cinc anys treballant en l'abús sexual infantil, i crec que sé alguna cosa d'aquest tema, però no de l'altre. I quan parlem de violència sembla que tothom sabem de tot, i no és veritat. D'acord? I jo crec que hauríem de fer un esforç en concretar, i quan parlem d'infància encara més, cada tipus de violència que pateix la infància, perquè ens porta a llocs molt diferents. I crec que hi ha una mirada mafiosa que té una intervenció que té a veure amb una restauració de la dignitat humana basada en el tema econòmic pur i dur. D'acord?

Això em porta a una altra pregunta, que és com podem anar a l'arrel del problema. L'arrel del problema de l'abús sexual infantil és que la gent decideix que els infants són coses i que no són éssers de drets, i així de simple i així de dur. I les coses passen perquè poden passar i perquè, malauradament, la infància... Jo deia que la prevenció no té foto. La infància no paga impostos ni vota i no és un lobby. I si no té activistes que donem la cara per la infància, resulta que no té veu. Llavors, l'arrel és aquesta, és decidir que es poden guanyar molts diners amb la pornografia infantil, és decidir que els infants són meus, és decidir que no importen i que tenen la pell molt dura i tot ho aguanten. Aquesta és l'arrel del problema, basada en una manca d'educació afectivosexual, en una por atàvica a parlar de sexualitat, en una por atàvica a fer servir les paraules adequades per anomenar les coses que passen a la vida. I ens fan por les paraules, ens fan molta por, i no sé per què. La veritat és que no sé per què.

Com empoderem els infants? Fent-los saber que són importants, que tenen una mirada... Jo sempre dic que hauríem de mirar la vida des de metre vint; no de metre setanta: des de metre vint. I potser veuríem les coses de manera diferent. Si no mirem la vida des del metre vint, tot es mira des d'una superioritat que no té sentit. Llavors, crec que aquesta és la línia.

I perquè puguin aflorar casos és parlar, parlar, parlar i parlar; fer evident i fer públic que existeixen violències; posar nom a aquestes violències, els noms reals de cada violència.

I per fer prevenció s'ha de tenir en compte què és el que viuen els infants. I el que viuen els infants és relacions familiars a vegades no prou sanes, relacions en entorns de confiança en els que el poder està per sobre del seu interès superior, i massa situacions de violència entre menors en les que els adults diem «són coses d'infants». Llavors, o li donem la volta a això o realment ho tenim difícil. Les actituds paternalistes passen a vegades pel bonisme mal entès, d'acord?, l'«ah, és que són nens!» Bé,

intentem que cadascú siguem responsables del que som per corregir les conductes que no són adequades.

I estaria molta més estona, però crec que m'he passat de temps.

La vicepresidenta

Moltes gràcies. I ara, seguidament, seria el torn d'una representació de Save the Children, amb la senyora Ona Lorda i el senyor Antoni Pérez.

Antoni Pérez Francès (president de Save the Children)

Moltes gràcies. Molt breument i intentar respondre la majoria de preguntes que heu formulat. Algunes de nosaltres portem més de quinze anys passant per aquí, no?, pel Parlament de Catalunya, i, malauradament, hi ha xifres que s'han quedat ahí fixades, com la baixíssima inversió que té Catalunya. A mi m'agradaria aquí fer un acte també d'incidència política en vostès, diputats i diputades dels diferents grups parlamentaris: *no podem tenir la inversió que tenim*. Això, si us plau, portin els seus grups, els seus líders i lideresses... I no podem estar a l'u aquí a Catalunya, l'1,6 a nivell estatal, i puguem estar a 2,5 a Europa. Vull dir, clarament es genera una sèrie de problemàtiques aparellades a la manca de finançament, que anem fent cada vegada la bola més difícil.

Fa molts anys, també, algunes de nosaltres parlàvem aquí dels famosos deu mil, no?, que era aquella infància més vulnerable que estava en contacte amb el sistema de protecció o amb temes de tutela, etcètera. Ara estem parlant de *vint mil* xiquets i xiquetes en aquest país que tenen expedient obert per part de l'Administració. O sigui, clama al cel. I us ho dic, que és un tema molt greu, perquè la societat ahí fora s'ha complicat més, no? Ara constantment parlem de la salut mental, parlem de les xarxes, parlem de la pornografia, etcètera, etcètera, etcètera. O sigui, que l'entorn de fora està cada vegada més complicat, no? Així que és aquell moment crític. Aprofitem l'avinentsa d'aquesta reforma, aprofitem l'avinentsa de que en breu estaran votant uns pressupostos, si us plau, per aixecar aquesta situació; si no, clarament anirem a pitjor.

Molt breu. Des de Save the Children sempre..., algunes de vosaltres ho preguntàveu, no?, com és la interlocució amb la DGPPIA o amb la conselleria. Bé, nosaltres, com a gran entitat d'infància, sempre hem tingut la porta oberta, sempre se'ns ha permès aquesta interlocució. Ahí tenen la mostra, no?, estàvem parlant del sistema Barnahus. Barnahus no és un bolet. Barnahus l'acompanyem des de fa moltíssims anys, i som pioneres arreu del món en el sistema. Això també vostès, i de cara als seus propis grups parlamentaris, ho han de vendre com un gran èxit. Ara sí que amb totes les mancances que estem descrivint, però anem en la direcció correcta, no? L'any 2023 es van produir mil notificacions, denúncies, com vulguin dir-ne, però l'any següent se'n van produir tres mil –se n'ha parlat aquí. Tres mil. Què vol dir això? Que n'hi ha més? No. Que es detecten millor, es notifiquen millor. I, a més a més, hem aconseguit augmentar un vint per cent el sobreseïment dels casos, que era l'altre, no?: el que la fa –cada vegada més anar apropant-se– la paga.

Llavors, sí que hi han experiències d'interlocució, no? La mateixa estratègia de lluita contra la pobresa infantil que estem parlant. A Catalunya tenim un de cada tres xiquets i xiquetes empobrits. Si us plau, no podem anar més amunt. Estan per sortir les dades de l'enquesta de condicions de vida. A veure què ens diuen, no? Així que nosaltres, el tercer sector –especificant, Save the Children–, estem ara en el sistema de protecció. Encetem un projecte –més entitats: la Fedaia, Intress, etcètera– per millorar el sistema de protecció. Molts diners que venen del *ministerio* i els posarem a disposició de Catalunya per tal de millorar el sistema.

Ona Lorda Roure (responsable de polítiques d'infància de Save the Children)

Per continuar, també un apunt que ha fet la diputada de Junts sobre com els nens i nenes poden participar en aquesta construcció del sistema de protecció, i que crec que és un punt que se n'ha parlat poc justament en aquesta comissió, donada la

importància. I és que aquí a Catalunya comptem, no?, amb organismes oficials, com el CNIAC, el Consell Nacional dels Infants i els Adolescents de Catalunya, que està a disposició del Parlament i de la Generalitat per aportar propostes de desenvolupament de polítiques públiques. També cal dir que en aquest procés de participació haurien de ser-hi nens i nenes del propi sistema de protecció. Això és fonamental, no?, perquè aquesta mirada, doncs, sigui realment completa.

També se m'ha preguntat sobre com aflorar aquests casos d'abús sexual infantil o de maltractament. I aquí és clau, justament com destaca la Lopivi, que tot l'entorn infantil, és a dir, totes aquelles persones que estan en contacte permanent amb els nens i les nenes, tant en l'entorn familiar com l'entorn escolar, l'entorn extraescolar, tinguin aquesta sensibilització i aquesta formació, no? I aquí també les grans figures que s'havien previst per fer aquesta feina també, com és el coordinador de benestar o el delegat de protecció en entorns de lleure, han d'estar ben dotades, ben formades, cosa que..., hi han hagut diversos problemes en els últims mesos, d'aquest desplegament d'aquestes figures. Per la qual cosa, quan es parla de com prevenir o com fer aflorar i detectar aquests casos, és important que aquestes figures tinguin la dotació necessària.

També la diputada del PP ens ha preguntat sobre què pensem d'aquesta transformació, que no només sigui un canvi cosmètic. I aquí, justament, crec que totes les entitats estem d'acord en que, per a aquesta transformació, perquè sigui realment un canvi, ha de ser una transformació estructural. I estem també a l'aguait, no?, de com es va desenvolupant i desplegant aquesta nova direcció general. D'entrada, que tingui aquestes dues potes, de prevenció i d'atenció, és ja un bon senyal de que es posarà èmfasi per part de l'Administració en la prevenció. I aquí també restem a la total disposició de la direcció general per poder participar en aquesta coconstrucció.

També s'ha preguntat, per part de la diputada de Comuns, pel tema de les famílies d'acollida i les famílies col·laboradores. Cal dir que aquests tipus de famílies ho són de forma voluntària. És veritat que és un servei que és molt útil, i s'ha demostrat en diferents ajuntaments. Però insistim també en la professionalització d'aquestes famílies. No només ens podem basar en les famílies i la bona fe de les famílies voluntàries; que, de fet, totes les famílies que entren a formar part d'aquests programes, doncs, tenen aquesta voluntat. Però sí que és veritat que cal posar al seu abast els recursos perquè puguin sostenir aquests acolliments en el temps. I, sobretot, la transparència, no?, perquè moltes d'aquestes famílies van a aquests programes amb la intenció de que siguin uns sis mesos o una forma temporal, i al final acaben donant resposta a lo que l'Administració no dona resposta, amb uns acolliments que s'estenen en el temps un o dos anys, no? Això, doncs, no és possible.

També s'ha parlat de l'avaluació, no?, i de com podem millorar el sistema a través d'aquestes evidències. I aquí, doncs, els projectes pilot, per exemple, que moltes entitats duem a terme amb l'Administració, són fonamentals.

I també –només per acabar– tot el tema de la garantia d'ingressos, que s'ha comentat per part de la diputada del PSC, i tot el tema de les prestacions. Aquí l'estratègia de lluita contra la pobresa infantil fa molt èmfasi en reforçar aquestes prestacions amb aquesta mirada d'infància. I també tot el tema de la prestació universal, que és una demanda de moltes entitats, és fonamental. I, sobretot, la reforma de la renda garantida de ciutadania, que també restem a l'espera de veure com finalment adopta aquesta mirada d'infància, i creiem que ha de ser fonamental per reduir aquesta taxa –no en té cap de tant elevada– i perquè les famílies se sentin més a prop de l'Administració per poder demanar aquestes ajudes.

Gràcies.

La vicepresidenta

Gràcies. Ara seria el torn del senyor José Antonio Ruiz, per part de la Plataforma d'Infància de Catalunya. Quan vulgui.

José Antonio Ruiz Montes (coordinador de la Plataforma d'Infància de Catalunya)

Penso que ja han sortit moltes de les coses que..., segurament ens anirem reptint. Jo volia afegir una cosa, per si algun de vosaltres no ens té ubicats, que no ho he dit a la meua intervenció –¡mec!, *error, estirón de oreja*. La Plataforma d'Infància de Catalunya és la Plataforma d'Infància de Catalunya de la Taula del Tercer Sector. És una plataforma que està emparada per la Taula del Tercer Sector. Simplement, que això ho..., normalment ho dic, i avui, a l'inici, no ho he dit, i, perquè si algú no ens té ubicats, doncs crec que és important.

El dinou per cent de la població del nostre país són infants. És el que nosaltres anomenem la infància invisible, perquè des del món adultocèntric..., i com que, a més a més, no voten, doncs..., en fi. I perquè, a més a més, l'adult el protegeix, perquè, clar, han de créixer, han de madurar, no tenen les mateixes capacitats, l'experiència, no sé què, d'acord?, llavors... Fonamental: no podem construir la nostra societat sense aquest dinou per cent. És que no podem! És que hem de començar a visibilitzar-ho. Aquí estaria tot el tema de si hem d'avançar l'edat de vot als disset, no, eh? Seria un tema. Però, a més a més, és que, com deia la companya, tenim el CNIAC, tenim consells municipals d'infants, tenim els CRAEs, tots els centres i recursos del sistema de protecció, on la participació hauria de ser, la participació activa, la base, no?, perquè també ens donessin moltes pistes de com hem d'avançar, perquè també hem d'escoltar i ens han de poder dir moltes coses que segurament són imprescindibles per poder construir la DGPPIA.

Hi ha una bona interlocució tant amb la conselleria com amb la Secretaria de Cicles de Vida, com amb la Direcció d'Infància, i estem a l'espera de veure una mica aquests canvis, com aniran. Com ja dèiem abans, ens agrada sentir que la DGPPIA inclou aquesta pe de la prevenció, per tant, molt bé. Estem a l'espera ara mateix de la presentació d'unes cinquanta mesures noves que tenen a veure amb aquest canvi. Aquestes mesures que s'estan treballant s'han treballat també amb l'escolta de les entitats –vull dir que sí, que aquest *feedback* hi és–, però ara hem de veure també, doncs, com acaba això impactant.

Lo de fer una comissió d'estudis per a aquest tema, miri, jo no tinc ni idea del funcionament del Parlament en aquest nivell. El que jo sí que diria és que en el Parlament ja tenim una Comissió d'Infància. No sé si es podria vehicular per aquí. Ho dic perquè de vegades, doncs, bé, al final son moltes comissions, molts grups, al final som els mateixos. No ho sé, eh? Simplement, com a idea, no oblidar que tenim al Parlament una Comissió d'Infància.

En el tema dels habitatges per a extutelats i recolzament més enllà dels divuit anys, clar, aquest és un dèficit important. No pot ser que amb la majoria d'edat molts joves quedin sense un recolzament, perquè, clar, és que cap dels nostres joves de les nostres llars s'emancipa als divuit anys. I, per tant, l'edat d'emancipació està clar que no és als divuit i, per tant, hauríem de poder donar els recursos necessaris tant als joves migrants sols com a qualsevol jove, vaja, que està en el sistema de protecció fins que realment el seu procés d'emancipació, doncs, el valorem com que..., doncs ja està, que el seu projecte de vida el pot entomar plenament.

Bé, en el tema dels joves migrants sols no vull entrar. No és un tema d'emergència; és un tema que el tenim en el nostre país des de l'any 1999. Jo vaig dirigir el primer centre d'acollida per a aquests joves, fa molts anys –jo ja soc una mica vell, jo aviat em jubilaré i, per tant..., vull dir que fa molts anys. No és un tema d'emergència; és un tema que s'ha de poder entomar. Però aquí hi han decisions que tenen a veure amb Europa, amb l'Estat i amb el nostre país. Som un país d'acollida o no ho som? Doncs no ho sé. Aquí és on hem d'arribar a parar. Però ja està bé; vull dir, amb el tema dels joves migrants sols hem de procurar que puguin tenir un arrelament com cal en el nostre país perquè puguin ser ciutadans, perquè puguin aportar, perquè

puguin sumar i perquè puguin ajudar a coconstruir aquesta societat i no estigmatitzar-los i, en fi, moltes de les coses que sovint han passat amb aquest col·lectiu.

De controls econòmics, tots els que siguin necessaris, però també amb el perill aquest de la burocratització, que de vegades ens ofega a tots: ens ofega a les entitats, però també ofega l'Administració, eh? Per tant, hauríem de trobar un equilibri. Aquí està la llei de provisió, d'acord?, que ha sortit, que serà un gran instrument. Esperem que ens ajudi a tot això. Transparència? Tota. Tota la transparència del món.

I la darrera cosa abans de que soni el *pitillo, que sonará pronto*. Recordeu-ho: tenim un pacte per a la infància de Catalunya, que mai surt –mai. És que no em cansaré mai de dir-ho: aquest pacte l'heu signat totes i tots, i aquest pacte és el que ens ha d'ajudar a incrementar el pressupost, a que tinguem una DGPPIA forta, perquè és que tots hi estem d'acord! És que en el tema de la infància ja fa anys que ens vam posar d'acord! Per tant, jo, animar-vos a que tots sumem en això. Jo sempre comento que la Píncat és la generositat d'entitats com UNICEF, Save the Children, Creu Roja, etcètera, etcètera, etcètera, que ja són molt grans i que potser no necessitarien una plataforma com és la Píncat, però són generoses per la reivindicació dels drets de l'infant. Doncs vostès han de ser generosos amb el pacte per a la infància. I agafeu-vos a això, de veritat, perquè és la gran eina per poder avançar, de veritat.

Gràcies.

La vicepresidenta

Moltes gràcies. I, per últim, seria el torn de la Confederació i Taula del Tercer Sector, i tindrien la paraula la senyora Natàlia Valenzuela i el senyor Joan Munté. Quan vulguin.

Natàlia Valenzuela Pulido (representant de la Taula d'Entitats del Tercer Sector Social de Catalunya)

Molt bé, moltes gràcies. Des de la Taula del Tercer Sector i des de la Confederació, des d'aquesta representació del tercer nivell, quan parlem de com podem impulsar aquesta transformació profunda, què ens ha fallat, ho tenim clar: necessitem un sistema públic de serveis socials com el tenim en el sistema de salut, i aquí garantiríem les actuacions de les relacions publicosocials tal com ho estem entenen. Sí? Aquí ho tenim... Vull dir, aquí hi ha una línia que, des dels diferents governs que han passat, la Taula del Tercer Sector ho ha posat en solfa. Aquest és el nostre treball. I aquí necessitem per avançar, no?, aquest marc normatiu i legislatiu que deien les companyes, eh?

Des de la taula, sabeu que hem estat, no?, juntament amb la Confederació, amb tot el tema de la llei de provisió de serveis, que ens ha de permetre actualitzar una cartera de serveis, que, recordem-ho, fa quinze anys que no s'actualitza. Llavors, estem intentant agafar un sac molt gran amb un sistema de finançament molt feble. Llavors, què necessitem? Necessitem que realment hi hagi una actuació de país, que tothom vegi aquesta necessitat d'un sistema públic de serveis socials garantista per a les persones que estem atenent i per a tots els ciutadans. Al final, als serveis socials podem arribar-hi tots, tots podem ser vulnerables en algun moment de la vida. Per què no ho veiem de la mateixa manera que ho veiem en educació? El nostre anterior president, que allà sigui, Enric Morist, sempre deia una cosa: «Oi que ningú veuria bé que el truquessin d'una escola i li diguessin: “Escolta, que el mes que ve ja no portis els teus fills, que és que tanquem l'escola perquè ens falta el finançament.”»? Doncs això està passant als serveis socials. No només, eh?, parlem d'àmbit d'infància; parlo a nivell general dels serveis socials.

I sí, sí que hi han molts espais d'interlocució. Com deien els companys, tenim grups a tot arreu –sí?– i fem molta feina, però el que necessitem és un canvi en la governança, necessitem que realment siguem agents de canvi. El sector té el coneixement i té les eines, i moltes vegades l'agilitat, però no només en la prestació publicosocial, en moltes més altres coses que han sortit avui a les converses. Per tant, reivindicuem aquest espai de governança.

En aquests moments, moltes de les nostres entitats federades ens estan dient que estan finançant l'Administració pública, que estan demanant línies de crèdit perquè no hi arribem. Això és molt greu. Llavors, és aquest espai, no? Deia la diputada –dieu, no?–: «Parlem d'infància amb uns serveis que estan infrafinançats des de fa molts anys.» A acolliments familiars, tota la part de les ICIFs estem ara en un treball amb l'Administració, perquè realment el que ens presenten no respon a l'actualitat real. I farem aquest treball d'incidència, però necessitem agilitat, perquè les famílies i els nens ens necessiten, i ens necessiten amb una estructura sòlida.

Per últim, quan parlem dels infants i dels joves i les seves vulnerabilitats, pensem que són transversals, pensem que hi han molts altres àmbits que també impliquen aquest infants i aquests joves, i no estem treballant amb ells. Per què parlem només de Drets Socials? Per què no parlem d'un treball interdepartamental amb tots els altres àmbits on les entitats socials participen? Dic Justícia, dic Treball, dic molts altres àmbits en què també estem prestant serveis amb relació publicosocial. Per tant, aquest focus, aquesta mirada integral de la relació publicosocial ha d'anar més enllà de l'àmbit d'infància.

I, per últim, l'àmbit municipal. S'ha parlat del contracte programa, no?, i de moltes de les deficiències que hem tingut com a entitats en poder continuar col·laborant amb aquests ajuntaments. A nivell Govern, hem de poder..., i en som coneixedores, eh?, que hi ha un pla d'acció, s'hi està treballant, però ens està costant molt –ens està costant molt–, i al final les entitats som unes de les que més impacte negatiu ens està donant. Estàvem en molts municipis; o sigui, estàvem prestant serveis del model SIS, per exemple. I en aquests moments també hi han molts espais que s'estan internalitzant, i no ens estan preguntant a les entitats tot el recorregut d'anys que hem estat en aquells serveis. Això també és quelcom que avui us volia fer palès, eh? Tenim una situació en què no parlem de prestació de servei *puro y duro*, sinó que parlem d'altres implicacions socials que hem de garantir també.

Gràcies.

Joan Muntané Seuba (representant de la Confederació Empresarial del Tercer Sector Social)

Per acabar, reforçaré algunes coses dites, perquè crec que s'ha anat contestant i no és fàcil respondre al que aquí s'ha dit, perquè això s'ha respost per activa i per passiva. Començaré només agafant unes paraules. I permeteu-me que us les agafi, d'algunes que heu dit, i segurament no era la vostra interpretació, però us en faré la meva.

La senyora Ennату deia: «Anàlisi demolidora.» I la diputada del PSC, la Mónica Ríos, deia: «Dades esfereïdores.» Compte amb l'ús de les paraules; no ens ho carreguem tot, perquè aquest sistema ha permès atendre molts infants en aquestes situacions que aquí s'han descrit. Però, per contra, estem dient que tots estem d'acord que sort que hi ha el tercer sector, que tot està bé. Per tant, no donem vies a carregar-nos-ho tot. I, sí, millorem-ho tot, eh?, també. Però aquest discurs que avui hi ha aquí és un discurs que fa uns anys és el mateix i que s'ha anat repetint. El tercer sector, la Confederació, això que us hem dit avui fa vint anys que ho estàvem dient, i ho hem anat repetint cada any. Vol dir que aquest consens, que hi és i que estem d'acord que hi és, alguna cosa falla perquè es porti a l'aplicació.

Aquí es donaven xifres: de deu mil hem passat a vint mil –doblar el pressupost. De mil hem passat a tres mil –triplicar el pressupost. El pressupost ni s'ha doblat ni s'ha triplicat. Voldria dir que a aquest departament s'hauria de duplicar o triplicar aquest pressupost, segurament, per abordar tot això que estem dient. Estem disposats a això? El que se'ls hi demanava és que això sigui així perquè, per arribar a un pressupost com el d'Educació, que és el doble, o el de Salut, que és el triple o el quàdruple en alguns moments, el de Drets Socials... (*Sona el senyal acústic que indica que s'ha exhaurit el temps d'intervenció.*) En tot això s'hauria de poder incidir.

Permetin-me, eh?, un parell de reflexions més, si em deixeu. Perquè també s'apuntava tot el tema d'aspectes que es demanaven per on podria anar. La Confederació –i la Natàlia ho ha dit– advoquem perquè la llei de provisió de serveis s'aprovi *ja*. Permetria coses que s'han dit aquí: estabilitat, transversalitat, en el millor dels casos, si aquesta llei realment no és un pim-pam-pum entre vostès. Perquè aquesta llei té el perill de tot això, per les converses que hem tingut també amb vostès. Perquè sí que també parlem amb el departament, amb la DGPPIA, però també amb tots els partits. I en aquest moment diríem: hi ha un consens amb la imprescindible equiparació. I tothom hi està d'acord. O és ara o és mai, i ho tenim clar. Com a tercer sector, hem de començar a fer aquestes passes. Però fa vint anys que les podríem haver començat, i hi hem passat gairebé tots.

Dos. La llei de provisió –crec que també s'apuntava– és imprescindible. Em sembla que el diputat, president parlava que al febrer entrarà, perquè també és el relator d'aquesta comissió. Bé, donem-hi via, perquè és una eina que permetria, algunes de les qüestions que aquí han sortit, incorporar-les. Incorporarem-les bé, també, eh? Tot lo altre que s'ha dit, també.

Pressupost: imprescindible.

Equiparació. Bé, jo m'he repetit en el tema d'equiparació. Ha de permetre un reconeixement a aquests professionals, que amb aquests recursos i amb aquests serveis i amb aquesta complexitat que dibuixava la companya de Vicki Bernadet, s'ha pogut fer feina i s'està fent feina, i s'està permetent garantir drets i s'està permetent que aquí a Catalunya es doni resposta a infàncies que ho necessiten, o l'atenció a persones en general. Per tant... El company de Save the Children deia: «Exigiu.» Nosaltres ho demanem: exigiu, a tots, eh?, en general. Nosaltres serem els primers en exigir. Però també permeteu-me això: si fa vint anys que ho demanem i no hem aconseguit aquesta involució, no sé què hem de fer més. Per tant, posem-nos-hi.

I a disposició, com es deia aquí; a disposició, perquè totes aquestes eines que haurien de poder també millorar aquest recorregut puguin concretar-se i portar-se a la pràctica.

Gràcies.

La vicepresidenta

Doncs moltes gràcies.

I donaríem per tancada la sessió.

La sessió s'aixeca a tres quarts de dues del migdia i set minuts.